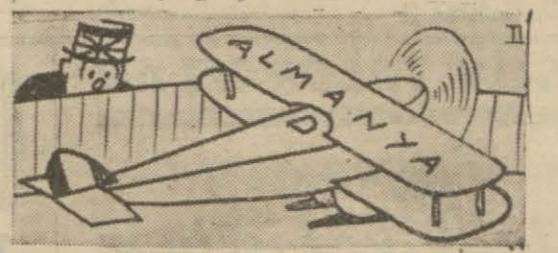

Komşunun tavuğu...

AKŞAM

... Komşuya kaz görünürü..

Sene 17 — No: 5776 — Fiats her yerde 5 kuruş

CUMA — 16 Teşrinisani 1934

Telefon : 24240 (İdare) - 24249 (Tahrir) - 24248 (Matbaa) - 20113 (Klişe)

Yeni intihabat kararı

Halk fırkası Meclis grubu, Millet Meclisinin dört seneyi doldurmadan dağılmasına, intihabatın yeniden yapılmasına karar verdi. Başvekil İsmet paşanın izahatından sonra fırkaca kabul edilen bu teklif, yakında Millet Meclisinin kararına bağlanacaktır. Tabii ömrünü bir kaç ay sonra esasen dolduracak olan Meclisin şimdiden dağılması lüzumu lehinde İsmet paşanın verdiği izahat, bu mesele hakkında son günlerde gazetelerde yazılan sebeplerin dışında, bu sebeplerden daha üstün, daha şümulü ve ciddi âmilleri olduğunu gösteriyor.

Her şeyden evvel bir noktanın göz önünde tutulması lâzımdır: Bu dağılma kararı her hangi bir zorluktan veya anlaşamamazlıktan çıkmış değildir.

Mebus meclislerle idare edilen memleketlerde meclislerin dağılması dışarıdan gelme kararlarla olur ve mutlaka hükümetle meclis arasında bir ihtilâfın neticesidir.

Bu şekilde dağıtılmalar ile bizde Millet Meclisinin kendi kendini dağıtması arasında ne usul, ne de mahiyet bakımından benzerlik vardır. Ekseriya hükümetlerle meclisler arasında geçimsizlik neticesi olan dağıtılma işi ile bizde, bilâkis, itimat ve emniyetten doğan dağıtılma kararı arasında hiç münasebet yoktur. Bizde tek fırka olduğu için bütün bu iş, Meclisin kendi hükümetine itimadı, hükümetin intihap meselesinde fırkaya sonsuz bir güvenle dayanabilmesi, nihayet ve bilhassa gerek Meclisin, gerek fırkanın Büyük Şefe sarsılmaz bağlılığı sayesinde kolay hallediliyor. Esasen parlâmentolarda görülen fesihlerin tam ziddine olarak memleket içindeki bu birliği daha kuvvetle ve zamanında bir daha teyit etmek içindir ki intihabatın bu esnada yenilenmesi faydalı sayılmıştır.

Evvelki gün fırka grupundan sonra neşredilen tebliğ, bu dağılmanın sebeplerini açık olarak şöyle anlatıyor:

«Beynelmül siyaset âlemi hadiseler ve ihtimallerle meşbu olduğundan yaz mevsimini beklemeden intihabatı hemen bitirmek, ve Halk fırkası ile hükümetinin müstakar vaziyetini, milletin reyile yeniden meydana çıkarmak...»

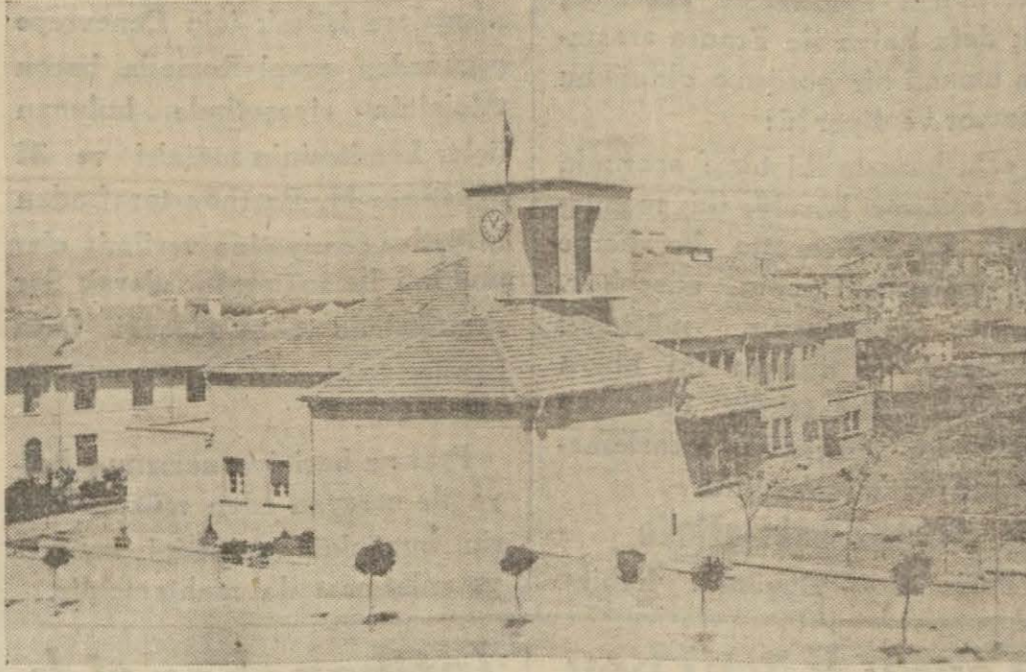
Türkiyenin en büyük vasfı istikrardır. Dostun, düşmanın, memleketimizde gıpta ile seyrettikleri manzara, siyasi ihtiras fırtınaları, fırka manevraları arasında bunalmayan bir hükümetin, bütün milletin güvendiği, sevdiği ve saydığı bir Baş tarafından çizilmiş program dahilinde sükunet ve emniyetle çalışabilmesidir. Dışarıdan bakanlar, memleketimizi yekpare bir kale gibi görüyorlar. İçerde başarılan işlerde olduğu gibi, harici politikada da elde edilen, etrafımıza hergün daha fazla dostlar toplayan muvaffakiyetlerin

(Devamı 4 üncü sahifede)

Necmeddin Sadık

Ankara ticaret lisesi iktisat fakültesi oluyor

Bu münasebetle bugünkü binanın genişletilmesi düşünülmektedir

Ankara ticaret lisesi

Ankara 15 (Hususî) — Ankara ticaret lisesinin iktisat fakültesi haline gelmesi için tetkikat yapılmaktadır. Mektebin müdürü Şevket Süreyya bey, ileride teşkil edilecek olan fakültenin programlarıyla uğraşılıyor. İktisat fakültesi için mevcut bina, kâfi değildir. Mektebin yanbaşında ve gene mektebe ait olan geniş saha bulunmaktadır. Buraya fakülte binası yapılması düşünülmektedir. Önümüzdeki sene içinde, maarif vekâletinin fakülte için bütçesine tahsisat koyacağı ümit edilmektedir.

Ankara ticaret lisesinin 300 den fazla talebesi vardır. Bu sene mekteplerde açılan talebe kooperatifi yüzünden, İzmir, Trabzon, Adana gibi vilâyetlerden de buraya talebe gelmesi temin edil-

miştir. Bu suretle ticaret lisesi, yalnız nehari mahiyette değil, aynı zamanda uzak vilâyetlerden gelen talebe tahsil imkânlarını veren bir müessese haline gelmiştir. Talebe tarafından idare edilen bu kooperatifte yemek ve yatmak gibi masrafları 20 liraya temin etmek kabildir, bu gibi talebe arasındaki teşebbüsler artarsa, diğer ihtisas mekteplerine de vilâyetlerden gelen talebe ucuzca hayatını temin edebilecektir. Ticaret lisesi talebe kooperatifi buna bir misal teşkil etmektedir.

İktisat vekâleti umumî müfettişliği

Ankara 15 (Hususî) — İktisat vekâleti hukuk müşavirlerinden Nahit Tahsin bey, vekâlet umumî müfettişliğine tayin edilmiştir.

ÖZ TÜRKÇE DÜŞÜNCELER

Taşı gedigine koymak

Elinizin altında dilediğinizden çok taş bulunsun, gedikler istediğinizden uygun olsun; taşı gedigine koymaduktan sonra, ne gedikler kapanır, ne de taşlar bir işe yarar...

Taşları gedigine koymak kolay değil. İlk önce, hangi taşın hangi gedige uyabileceğini tasarlamak; sonra da seçilen taşı, büyük bir ustalikle, eliniz titremeden yerine yerleştirmek...

Bir iş zor olursa, onu kolaylaştırmak yolları aranır...

Düşündüm taşındım, konuşma dilimizde yaşayan, ancak; yazı dilimize sokmakta güçlük çektiğimiz; yazı dilimiz için yeni olan sözlerin, gediklerine konuşmasını kolaylaştıracak, yavaş yavaş bizi bu işe alıştıracak bir yol buldum gibi...

Çocukluğumda «Gök Bayrak»ı okuduydum. Çok eski, çok uzak günlerin canlı, ateşli, dolu dizgin bir masalıydı bu... İçinde «tutsak» gibi bir çok sözler geçer. Bu «tutsak» sözünü «Gök Bayrak»ı okuyanlar yadrgamamışlardır. Hele «Can bey» diye bir delikanlı vardır, adı ancak «Can bey» olabilir... Anlatabiliyor muyum?...

Yeni sözleri böyle çok eski günlerin masalları içinde, çok kolaylıkla, yerlerine yerleştirebiliriz... Böyle yazıların çoğalması; taşı gedigine koymak işinde; bir yandan yazıcıyı ustalaştırır; öte yandan, okuyucuyu, yeni sözlere daha kolaylıkla alıştıtır...

Bu dediklerim, yalnızca, bir yol açma kolaylığıdır...

M. Beneş diyor ki..

“1935 de Avrupanın istikbali belli olacak,,

“Bu sene uzun bir zaman için sulh temin edileceği gibi harbe de gidilebilir,,

Çekoslovakya hariciye nazırı M. Beneş, bir kaç gün evvel Çekoslovakya mebusan meclisinde harici politika ve dünya ahvali hakkında mühim bir nutuk söylemiştir. Nazır nutkunda demiştir ki:

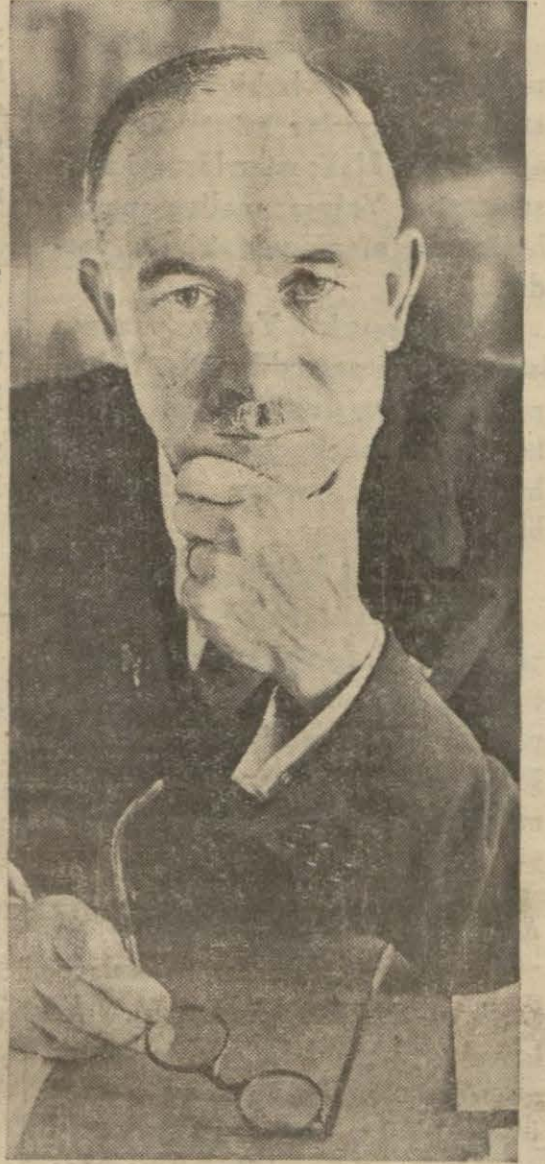
Avrupada devletler arasında yeni bir takım gruplar teşekkül etmesi ihtimali vardır. Bunun başlıca alâmetleri Alman - Leh anlaşması, şark paktı, Sovyet hükümetinin Milletler Cemiyetine girmesi ve nihayet Fransa, İtalya ve Küçük İtilâf arasında bir anlaşma ihtimalidir. Maamafih bu vaziyete bakarak Avrupada muhtelif kuvvetlerin ne suretle gruplara ayrılacağına dair şimdiden bir şey söylenemez.

Bugün devletler arasında karşılıklı bir bekleme devresi hüküm sürüyor. Belki vaziyette büyük bir değişiklik olmayacaktır. Fakat ortada çok mühim bir hadise vardır ki o da Sovyet Rusyanın Avrupa politikasında yeni bir unsur halini almasıdır.

İkinci mühim hadise de Küçük İtilâfın şimdiye kadar takip ettiği politikada devama karar vermesidir. Küçük itilâf devletleri, son haftaların hadiselerinden sonra daha azimli ve müttehit bir surette yürümeğe karar vermişlerdir.

Balkan itilâfı da küçük İtilâf ile elele yürüyor. Ankarada yapılan son toplantı bunun parlak bir delildir.

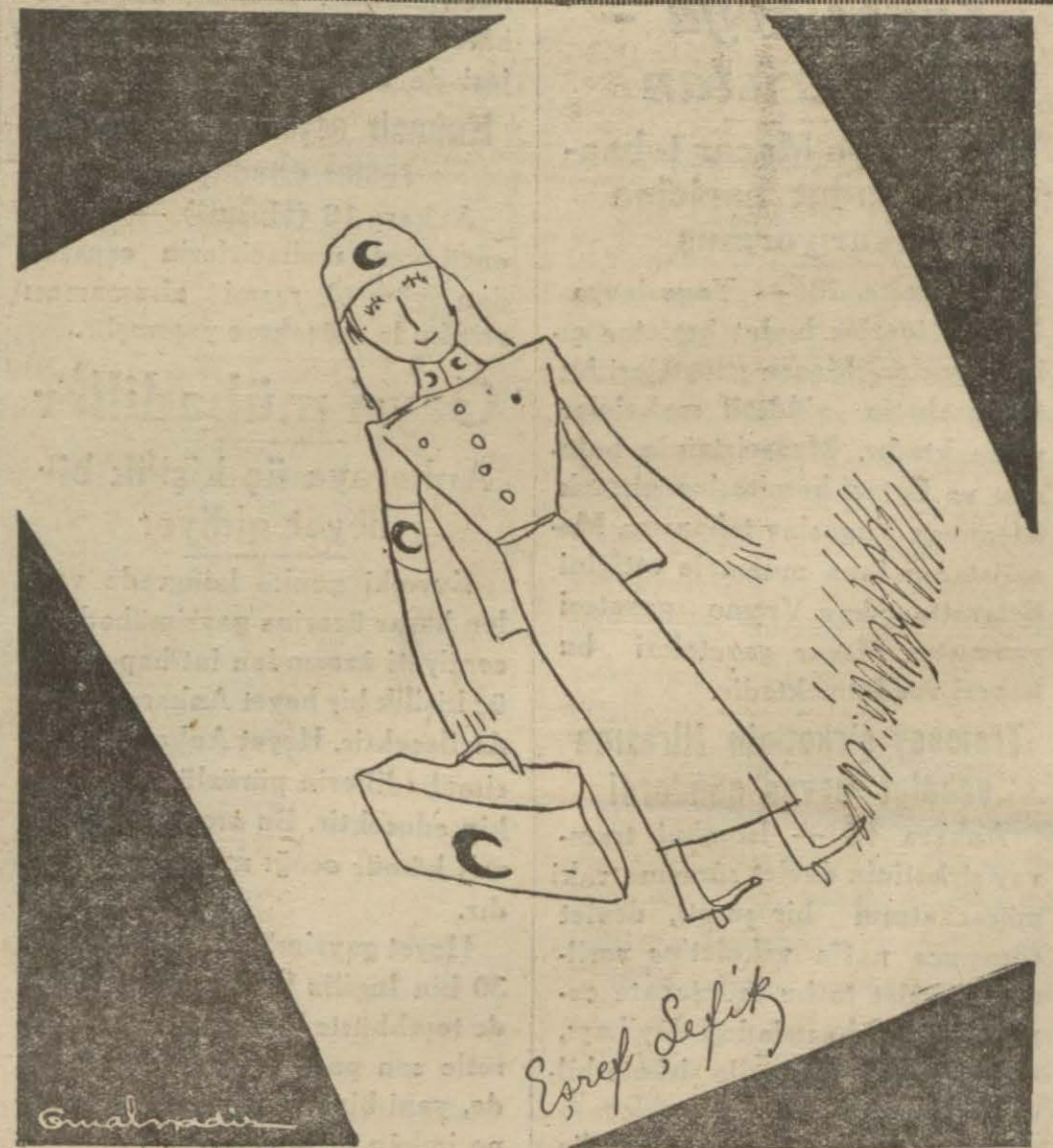
Sulhü kuvvetlendirmek için sarfedilen gayretlere rağmen beynelmül vaziyetin vahim olduğunu gizliyemeyiz. Vahimlik en ziyade

Çekoslovakya hariciye nazırı M. Beneş

bugünkü kararsızlıktan ileri geliyor. Bu kararsızlık içinde en ehemmiyetsiz bir hadise kolayca bir bomba tesirini yapabilir. Daha pek yakında, Marsilya suikasti günü bunu gördük. Bu vaziyet karşısında Fransa ile İngiltere arasındaki sıkı anlaşma pek ziyade emniyet verici bir haldir. Bu anlaşma Avrupa sulhünü kurtaracaktır.

(Devamı 4 üncü sahifede)

Ezref, Sefik

«İdeal kadın nasıl olmalıdır?» anketimize gelen cevaplardan: 11

SON TELGRAFLAR

Yugoslavya tahkikat istiyor

M. Yevtiç milletler cemiyetine bir muhtıra verecek

Belgrat 16 (İstanbul) — Hariciye nazırı M. Yevtiç bu akşam Cenevreye hareket edecektir. Nazır beraberinde Marsilya suikasti hakkında yapılan tahkikat neticesine ait bir muhtıra götürecektir. Milletler cemiyetine verilecek olan bu muhtırada suikast mesulleri hakkında beynelmül araştırmaya yapılması istenecektir.

Mısır kabinesi

Kahire 16 (Hususi) — Nesim paşa yeni Mısır kabinesini teşkil etmiştir. Nazırlar müstakillerden seçilmiştir. Halk nazırları iyi karşılanmıştır. Yalnız maliye nazırı hakkında memnuniyetsizlik vardır.

Eski başvekil Yahya paşanın istifanamesi neşredilmiştir. Yahya paşa istifaya İngilizlerin Mısır hukukunu azaltacak isteklerde bulunmasının sebep olduğunu bildiriyor.

Fransız kabinesinde

Paris 16 (İstanbul) — Hariciye nazırı M. Laval kabine toplantısında Sar meselesinde Fransanın Milletler cemiyetinde alacağı vaziyet ve Fransız - İtalyan müzakereleri hakkında malumat vermiştir.

Buğday mahsulü

Şikago 16 (İstanbul) — İstatistik mütehassıslarından M. Snow hububat hakkında bir istatistik neşretmiştir. İstatistikte kuraklık yüzünden bu sene buğdayın eski tahminden üçte bir derecesinde az olduğu bildirilmektedir.

Staviski komisyonunun bir kararı

Paris 16 (İstanbul) — Stavisky komisyonu, hükümet tarafından bir gazeteye verilen tahsisatın bütçede gösterilmesini ve gizli tahsisatın kaldırılmasını istemeğe karar vermiştir.

Lehistan'da 80 kişi tutuldu

Varşova 16 (İstanbul) — Şüpheli kimselerin Rusyaya kaçmasını kolaylaştıran 80 kişi tutulmuştur.

Yugoslavya - Macaristan

Yugoslavya Macar tebaasını hudut haricine çıkarıyormuş

Budapeşte 15 — Yugoslavyadaki Macarlar hudut haricine çıkarılıyorlar. Macar gazeteleri bu münasebetle şiddetli makaleler yazmaktadır. Macaristanda bulunan ve Ostası komitesine girmek istemiyen Yugoslav tebaasına Macaristanın fena muamele ettiğini Belgratta çıkan Vreme gazetesi yazmıştır. Macar gazeteleri bu haberi reddetmektedir.

Tramvay şirketinin itirazına vekâlet cevap gönderdi

Ankara 15 — İstanbul tramvay şirketinin devlet şurasına vaki müracaatının bir sureti, devlet şurasınca nafia vekâletine verilmiş, vekâlet te bu müracaata cevap olarak, hazırladığı lâihayı, devlet şurası vasıtasıyla şirkete bildirmiştir.

Şirketin vereceği cevaba nafia vekâletinin cevap vermesinden sonra, dava günü, devlet şurasınca teshit edilecektir.

Bu Sabahki Telgraflar

Fransız - İtalyan müzakereleri

Her şeyden evvel İtalya ile Yugoslavyanın anlaşması lâzım

Paris 15 — Fransa hariciye nazırı M. Lavalın yakında Roma'ya yapacağı seyahatle Fransız - İtalyan ve İtalyan - Yugoslavya anlaşması gazetelerin dikkatini şiddetle çekmektedir.

Journal gazetesine göre İtalya, ancak Yugoslavya ile bir anlaşma yaptığı takdirde Macaristanın muahedeleri tadil etmek hakkındaki tezini müdafaa etmekten vaz geçebilir.

Journal bu hususta diyor ki: «Roma hükümetinin, İtalyan - Yugoslav anlaşma müzakerelerinin doğrudan doğruya Belgrat ve Roma kabineleri arasında cereyan etmesi hakkındaki dileği akla ve mantığa sığar.

Fransız - İtalyan anlaşmasından evvel, İtalyan - Yugoslav anlaşması olmak gerektir.»

Matin gazetesi, müstemlekeler üzerindeki müddealar üzerinde, ilk defa İtalya ile Fransa arasında umumî bir görüşme olduğunu yazıyor ve diyor ki:

«Bu hususta iki taraf arasında bir anlaşma husulü, iki memleketin filî bir surette beraberce çalışmalarını temin edecektir. Fransa ile İtalyanın müşterek menfaati, en ağıryan iki nokta üzerinde sulhü tehdit eden Almanyanın genişleme tasarımlarının önünü alabilir.»

Fransız kabinesinde

Paris 15 — Bugünkü kabine

meclisi, Fransanın haricî siyasetini görüşecektir. M. Laval Sarda yapılacak reyâm hakkında Milletler cemiyetinde yapılacak görüşmelere iştirak için Cenevreye gitmezden evvel Romada baron Aloizinin riyasetinde bulunan üçler komitesinin mesaisi ve 31 ağustosta M. Barthou tarafından Milletler cemiyetine verilmiş olan muhtıra ile müterafik olarak Sar meselesinde takip edeceği hatti hareket hakkında arkadaşarile görüşecektir.

Fransız hariciye nazırının İtalya ile cereyan eden müzakerelerin bugünkü vaziyetini kabineye anlatması da muhtemeldir.

Eski ünvanlar kalkıyor

Efendi, bey yerine bay kullanılacak, paşalar general olacaklar

Ağa, efendi, bey gibi ünvanların kaldırılarak yerine Bay kullanılması düşünülmektedir. Paşa ünvanının da kaldırılarak yerine general kullanılması muhtemeldir. Sivil paşalar «bay» diye anılacaklardır.

«Bay» kelimesinin ismin başında kullanılması düşünülüyor. Meselâ ismi Gündüz Polat olan bir zata bay Gündüz Polat denilecektir. Bu bütün dünyada böyledir. M., Her, mister, kirye gibi bay mukabili kelimeler her tarafta ismin başına gelmektedir.

Bu değişikliğin soy adı kanunu tatbik edilirken yapılması muhtemeldir.

Orta tedarisat programları

Ankara 15 — Maarif vekâleti, orta tedarisat ders programlarını değiştiren yeni bir talimatname hazırlamıştır. Bundan başka vekâlet, yeni bir teşkilât kanun projesi de hazırlamaktadır.

Muhacir eşyasından gümrük resmi alınmayacak

Ankara 16 (Hususi) — Adliye encümeni muhacirlerin eşyasından gümrük resmi alınmaması etrafında müzakere yapmıştır.

Gayri mübadiller

Ankaraya üç kişilik bir heyet gidiyor

Evvelki günkü kongrede verilen karar üzerine gayrimübadiller cemiyeti âzasından intihap edilen üç kişilik bir heyet Ankaraya gönderilecektir. Heyet Ankarada gayrimübadillerin pürüzlü işlerini takip edecektir. Bu arada 63 numaralı kömür ocağı meselesi de vardır.

Heyet gayrimübadillere ait olan 30 bin İngiliz lirasının tevzii için de teşebbüste bulunacaktır. Bu suretle son para tevziatı derecesinde, yani binde 3,4 para verilmesine imkân hasıl olacaktır.

Aynı zamanda bono kıymetlerinin yükselmesi için alınacak tedbirler de görüşülecektir.

Tevfik Rüştü bey

Sofyadan geçerken bulgar gazetecilerine beyanatta bulundu

Sofya 15 — Hariciye vekili Tevfik Rüştü bey bugün Sofyadan geçti. Kralın müşaviri M. Groeff ile hasta bulunan hariciye nazırı namına hariciye umumî kâtibî ve teşrifat müdürü tarafından karşılandı. Vekil bey gazetecilere şu beyanatta bulundu:

— Doğruca Belgrada gidiyorum. Belgratta 24 saat kalarak M. Yevtiçle görüşeceğim. Marsilya suikasti meselesinin Milletler cemiyetinde görüşülüp görüşülmeyeceğini bilmiyorum. Bunu Belgratta anluyacağım.

Balkan itilâfî konseyinin Ankaradaki son müzakerelerinden çok memnunuz. Aldığımız kararları Romanya hariciye nazırı M. Titulesco size bildirmiştir.

Yunanistanla olan münasebatımıza gelince, bugün aramızdaki hudut yalnız idaridir. Tatbikatta aramızda hudut yoktur. Şimdi iktisadî meseleler için komisyonlar yapılıyor. Menfaatlerimiz müşterek, mallarımız müşterek olduğu için çok tabii olarak kalplerimiz de müşterektir.

Son Ankara müzakerelerinde Bulgaristana Akdenizde mahreç meselesi görüşülmedi ve görüşülmeyecektir de. Biz muahedelerde değişiklik yapılmasına aleyhtarız.»

Muhacirler

Bir taraftan ev yapıyor, bir taraftan toprak veriliyor

Çanakkale 15 (A.A.) — Trakya umumî müfettişi İbrahim Tali bey yanında iki müşavir olduğu halde mıntakamıza geldi. Çanakkale ile Gelibolu, Eceabat kazalarında yerleştirilmiş olan muhacirlerin vaziyetini tetkik ederek avdet etti.

Köylere muvakkaten yerleştirilen muhacirler, bir taraftan evler yapılmakta ve bir taraftan da toprak verilmektedir. Muhacirlerin en kısa zamanda müstahsil hale geçmeleri ve o zamana kadar da ihtiyaç ve sefalete uğramamaları için esaslı tedbirler alınmıştır.

Intihap hazırlıkları başladı

Bu defaki intihap ta mevcut kanuna göre yapılacak

Ankara 15 — İntihap hazırlıklarına başlanmıştır. Meclis bu hususta karar verir vermez Dahiliye vekâleti vilâyetlere tebliğde bulunacaktır. Bu intihap mevcut kanuna göre yapılacaktır. Tek liste ile ve bir dereceli intihap yapılması, kadınların mebus olabilmesi ancak fırka kongresinde görüşülüp bir karar verildikten sonra teklif edilecektir. Bu hususlara karar verilirse ancak gelecek intihapta tatbik edilecektir.

Fırkaya namzetlik için birçok müracaatlar olacağı anlaşılıyor. Fırkanın namzet gösterilmesini istiyen zevatın müracaat etmeleri lüzumunu ilân etmesi muhtemeldir.

Teftiş heyeti

Şehir meclisi dün toplandı. On beş günlük müddet dün bittiği için dört gün daha müddetin uzatıldığı hakkında tezkere okundu.

Bundan sonra riyaset makamının bir tezkeresi daha okundu. Bu tezkerede mebus seçiminin zamanı henüz belli olmamakla beraber intihap teftiş heyetinin şimdiden belli olması lâzım geldiğini ve heyetin meclisce intihabi teklif ediliyordu. Meclis, mebusan teftiş heyeti vazifesinin daimî encümene verilmesini muvafık gördü.

Yeni müsteşarlıklar Meclis toplandıktan sonra idare makinesinde değişiklik yapılacak

Ankara 15 — Kabinenin teşekkül tarzında ve idare makinesinde bazı değişiklikler yapılacağı söylenmektedir. Bilhassa maliye ve iktisat vekâletlerinde işlerin daha çabuk görülmesi için yeni müsteşarlıklar ihdas edilmesi ihtimali vardır. Maamafih bütün bunlar yeni meclis toplandıktan sonra kararlaştırılacaktır.

M. Doumergue Paristen ayrıldı

Paris 15 — Eski başvekil M. Doumergue bugün otomobile Paristen Tournefeuilledeki köşküne gitmiştir.

SON HABERLER

Kafa tası ne zamandan kalmış

Tıbbî adlî bu hususta tetkikat yapacak

Ahırkapıda, bir evin bodrumunda, bir insan kafa tası bulunduğu nu dün yazmıştık.

Polisler eve gitmişler ve toprak arasından çıkan kafa tasını gördükten sonra nöbetçi müddeiummisi Ekrem beye haber vermişlerdir.

Ekrem bey derhal, tahkikata el koymuş ve kafa tasının hangi seneye ait olduğunu anlamak için doktora göstermiştir.

Doktor bu insan kafa tasını tetkik etmiş ise de tarihini tesbit edemediğinden kafa tası tıbbî adliye gönderilmiştir.

Cemil beyin bugün oturduğu evde evvelce oturmuş olanların kimler olduğu araştırılmaktadır.

Bu tahkikat ve tıbbî adlinin kafa tasının tarihi hakkında vereceği rapor, meseleyi aydınlatacaktır.

Kafa tasının bu evde eskiden oturmuş olan bir tıp talebesi tarafından tetkikat için getirilmiş ve orada bırakılmış olmasına ihtimal veriliyor. Ortada bir cinayet izine rastlanmamıştır.

M. Pesmazoğlu

Yunan iktisat nazırı dün Atinaya gitti

Yunan milli iktisat nazırı M. Pesmazoğlu ve maiyeti bu sabah Adria vapurile Atinaya hareket etmiştir.

Vapurda, iktisat vekili Celâl, vali Muhiddin beyler ve birçok zevat tarafından selâmetlenmiştir.

M. Pesmazoğlu kendisine görüşen bir muharririmize demiştir ki: — Dost Türkiyeden çok iyi intibalarla ayrılıyorum. İki memleket arasındaki samimî ve kuvvetli dostluk iktisadî münasebetlerini çok inkişaf ettirecektir.

Bu yolda çalıştığım için çok memnuniyet hissediyorum.

Atinaya gidince, son anlaşmamızın tatbikatile meşgul olacağım.

Ticaret odasında seçim başlıyor

İstanbul ticaret odası meclisi reis ve âzalarının müddeti bitmiştir. Yeni intihabat için oda meclisi tarafından teşkil edilen kontrol komisyonuna hükümet komiseri olarak iktisat vekâleti murakiplerinden Fuat bey gönderilmiştir.

Bu suretle tamamlanan komisyon dün ilk toplantısını yapıp hazırlıklara başlamıştır.

İntihabata başlamak üzere vekâletin âza namzetlerini bildirmesi bekleniyor. Vekâlet 20, ticaret odası 40 âza namzedi seçecektir.

Odaya kayıtlı ve aidatını vermiş bulunan müessese ve tacirler bu namzetlerden 30 kişiyi oda meclisi âzalarına ayıracaklardır.

Reylerin toplanması bir hafta sürecek ve kaç kişi iştirak ederse etsin netice muteber olacaktır. Bundan evvelki intihabatta 4000 âza rey vermişlerdi.

Meclisle birlikte oda riyaset davanı ve idare heyeti de yenilenecektir.

Yeni meclis sene başında içtima çağırılacaktır.

O zamana kadar acele işlerle imdiki meclis meşgul olacaktır.

Ada çamları

Ada çamları da İstanbulun müebbet meselelerinden biridir. Bundan otuz kırk sene evvelki, belki daha eski gazete koleksiyonları karıştırılsa orada Ada çamları bahsine tesadüf edilir. Adalar demek, hemen hemen çamlar demektir. Çamsız adaların cazibesi, güzelliği hiç hükmüne düşer. Fakat Ada çamlarını kim muhafaza edecek? Ada çamları kimin? Koca Halic'in kimin olduğu bilinmezse deniz üzerindeki bir kaç kaya parçasının üzerindeki çamların sahibi malûm olur mu?

Senelerce müddet Ada çamlarının sahibi kim olduğunu araştırmakla geçti. Nihayet mal sahibinin evkaf olduğu tahakkuk etti. Fakat şehir namına çamların ehemmiyetini takdir eden belediye evkaf idaresinden bir bedel mukabilinde çamlıkları kiraladı. Bu şehrin iyiliği namına ihtiyar edilmiş bir nevi hilei şeriye demektir. Çünkü belediye çamlıkları kiralayıp ta ne yapacak? Sırf, onları muhafaza etmek ve Adaları çamlıktan mahrum bırakmamak için para harcamak için yapılmış bir muamele.

Ada çamları bir takım tehlikelere maruzdur. Bir kere tirtillar! Bunları ayıklamağa çok sene evvel teşebbüs edildi. Az çok ta fayda elde edildi. Fakat dikkat edilirse hâlâ tektük tirtil keselerine tesadüf olunur. Demek oluyor ki bu tirtil mücadelesine aradını, arkasını kesmeden bütün kuvvetle devam etmek mecburiyeti vardır.

Çamlıklar kiralanmak suretile belediyenin eline geçince, ilk dakikalarda bir kırtasiyecilik zihniyeti canlanmıştır. Çamlıkların etrafına tel çekerek içine kimseyi sokmamak istemişler.

Düşününüz bir kere, çamlıkları telörgülerle bir harp sahası haline çevirmek, ne garip, ne münaşebetsiz bir düşünce. Çamlar sanki vazoya konulup uzaktan seyredilecek bir nevi nadide çiçek! Çamlar altında dolaşılmiyacak, başbaşa verilir oturulmiyacak olduktan sonra onun cazibesi, güzelliği nerede kalır? Çok şükür ki tatbik kabiliyeti bulunmadığı için bu fikirden vaz geçilmiş. Her halde pek manasız bir hareket olurdu. Çamları muhafaza için etraflarını çevirmekten ise onları muhafazanın tabii ve ilmi şarelerini düşünmek elbette müreccaktır.

Şimdi, son habere göre, orman idaresi tetkikatta bulunuyor. Bundan hayırlı bir netice çıkabilir. Çünkü meseleyi her halde ilmi bakımdan ele almak lüzumu mevcuttur. Adadaki çamlar için en büyük tehlike halkın tahribatından ileri gelmiyor. Tabii şartlardan tahaddüs ediyor. Çamlar ihtiyarlanmış. Grda az. Bir taraftan fidanlıklar vücuda getirmek, öteye beriye tohum serpmek ve yeni yeni çamlıklar yetiştirmek lâzımdır. Bu ilim işidir, teşkilât işidir ve para işidir. Adaları güzelleştirme cemiyetinin bu kadara takati yetişmiyeciğini zannediyoruz.

Belediye de acaba kiraladığı çamlıklar için biraz daha fazla fedakârlık edebilecek vaziyette midir? Her halde Adalarda çamlar demek bir taraftan sunî surette çam yetiştirmek demek olduğunu bilelim de ondan sonra bunu nasıl yapabileceğimizi düşünelim.

Akşamcı

ŞEHİR HABERLERİ

Konservatuvar

Mimarlar arasındaki müsabaka uzatılacak

Şehzadebaşında yapılacak konservatuvar binası için açılan müsabakaya giren mimarların miktarı fazla olmadığından müsabaka müddetinin uzatılması düşünülüyor. Birçok mimarlar, belediyeye müracaat ederek verilen müddetin uzatılmasını istemişlerdir.

İnşaatın iki senede bitirileceği ümit ediliyor. Şehzadebaşı muhiti, ötedenberi İstanbulun temaşa ve eğlence yeri olduğundan yeni konservatuvar binası burada yeni bir hayat uyandıracaktır. Belediye, konservatuvar binası bittikten sonra burada halk için sık sık konserler verdirecektir. Bu konserlerden on beş, yirmi kuruş gibi pek az para alınacaktır.

Yeni bina yapıncıya kadar konservatuardan ilk mezunlar diploma alacaklardır. Bu sene konservatuvara girenler, geçen sene den çoktur. Geçen sene müessesenin talebe miktarı 170 iken bu sene kaydedilenler 220 kişiyi bulmuştur.

Balık bolluğu

Bir çift torik toptan 25 kuruşa satılıyor

İstanbulda bu sene çoktanberi görülmemiş bir balık bolluğu var. Bilhassa bir aydanberi limanımıza gelen Yunan balıkçı gemileri mütemadiyen balık alıyorlar. Yunanistana en ziyade satılan balık toriktir. Yunanlılar günde on beş bin ile otuz bin çift arasında balık satın alıyorlar.

Toriğin çifti aşağı yukarı yedi buçuk kilo geldiği halde bir çift torik toptan yirmi beş kuruşa satılmaktadır.

Yunanlı balıkçılar bir aydanberi şehrimizden balık alarak Yunanistana götürdüklerinden İstanbul balıkçılarının yüzü gülmüştür.

Bir kolaylık

Anadoludan gelen yolcular eşyalarını kolayca taşıyabilecekler

İstanbuldan Anadoluya giden yolcuları en ziyade sıkıntıya uğratan hamal derdidir. Hamal tarifelerinin bugünkü ihtiyaca uygun olarak yapılmaması, hamalların halktan fazla para istemeleri bu rahatsızlığı bir kat daha artırıyordu.

Belediye, bunun önünü almak için Haydarpaşa şimendiferi ile Karaköy köprüleri hamal bölüklerini birleştirmiş ve bunları yeni bir tarifeye bağlamıştır. Bu suretle Köprü ile Haydarpaşa arasında yolculuk edecek bir kimse eşya ve yükünü bir elden taşıyabileceği gibi eskisi kadar yüksek para da vermeyecektir.

Belediye hamal işini bu suretle düzeltirken köprü üstünde yığılan yolcu eşyasının yolu kapadığını düşünmüş, halkın rahatça geçmesi için bir tedbir daha almağı uygun bulmuştur.

Bunun için Karaköy köprüsü altında bir emanet dairesi kurulacak, bütün yükler buraya getirilecek ve halka kolayca Haydarpaşa ve Kadıköy vapuruna girip çıkmaları temin edilecektir.

Kule dibinde

On günlük bir kız çocuk bulundu

Evvelki gece mahalle bekçisi Beyazıtta yangın kulesinin yanından geçerken kulenin dibinde bir çocuk sesi duymuş ve yaklaştığı zaman bunun beyaz bezlere sarılı tahminen on günlük bir kız çocuğu olduğunu görmüştür.

Bekçi derhal çocuğu alıp karakola götürmüştür. Yavrucağın bezlerinin arasında çıkan bir kağıda kendisinin Türk ve isminin Neclâ Ahmet olduğu yazılıdır. Zabitâ çocuğu Darülacezeye teslim ederek bırakanlar hakkında tahkikata başlanmıştır.

Adliye sarayı

İlkbaharda yapılmaya başlanması düşünülüyor

Yeni adliye sarayının eski Babülâide yanık şûrayı devlet dairesi arsası üzerinde yapılacağını yazmıştık.

Duyduğumuza göre adliye sarayının inşası için yakında hazırlıklar yapılacak ve ilkbaharda inşata başlanacaktır.

Yeni adliye sarayı, modern bir bina olacak, taksimatı Avrupa adliye binalarına benziyecektir.

Yeni adliye sarayı, modern bir vilâyet ve belediye için de bir bina yapılması düşünülüyor. Fakat belediye binasının yeri ve yapılaş tarzı şehir plânının kabulünden sonra belli olacaktır.

Tayyare madalyası

Altın ve gümüş madalya alan Ermeni vatandaşlarımız

Şehrimiz tayyare cemiyetine bir defada 50 liradan 500 liraya kadar para teberrü eden ermeni vatandaşlarımızın altın ve gümüş madalyalar dağıtılmasına karar verilmiştir.

Altın madalya alacaklar şunlardır: Simon Kayserliyan, Mihran Keseryan, Serkes Kinacıyan, Aram Kinacıyan, Karabet Topalyan, İstipan Berberyan, Vahan Dikiciyan, Narliyan Lutfiyan, Bedros Horasancıyan, Serkis Havakimyan.

Gümüş alacaklar: Aris İnciyan, Sisak Ağartmaçyan, Mamigan Areyyan, Gevork Acoemyan, Mardik Şekerciyan, Horasancıyan Ef. biraderler, Arşak Çuhacıyan, Sepon Civan, Karabet Arzuyan, Havakimyan, Demirciyan ve Kayafyan biraderler, Gevork Malhasyan, Gevork Dindersyan, Altı Parmakyan biraderler.

Bunlardan başka 41 kişiye bronz madalyalar verilecektir. 66 ermeni vatandaşa ait madalya beratlarının gönderilmesi şehrimiz tayyare cemiyetinden umumî merkeze yazılmıştır.

BİR ÇARPAĞI

Ne kibarlık, ne kibarlık!

Bazılarının gülünç bir kibarlık tarafı vardır. Lâf arasına bir kaç fransızca söz karıştırmayı deşetli bir zarafet sayarlar. Arada bir fransızca kelimeyi tekerledi mi, artık kendisinden daha kibar, kendisinden daha zarif insan olmadığını zannedenler pek çoktur.

Şehir tiyatrosunun yeni operetinde sonradan görmüş bir karı koca konuşuyorlar. Kadın kocasının kabalığını ahbaplarına anlatıyor.

Koca derhal kaba olmadığını, bilâkis kibar olduğunu isbat etmek istiyor:

— Silâns be karıcığım.. Silâns be karıcığım.. diyor.

Fakat kadın devam edince erkek küplere biniyor:

— Silâns be yahu.. Silâns dedik ya be yahu...

Buna benzer bir vaka da Kasımpaşada olmuş. Afili bir delikanlı her zaman gittiği sokağın başında, bir evde bir Rum dilberine âşık olmuş.. Sokaktan her geçişinde gözlerini süzer, bıyık büker, öksürür, apşırır fakat kızcağız aldırılmazmış.. Nihayet arkadaşları delikanlıya:

— Yahu.. demişler, bu kız kibar kızdır. Böyle şeylerden hoşlanmaz. Sen ona fransızca söyle..

Delikanlı da fransızca «je vous aime» cümlesini öğrenmiş.. Artık bu cümleyi söyleyince sevgilisinin kendisine iltifat edeceğinden emin olarak o sokaktan geçmiş. Ve bellediği o sokaktan geçmiş. Aldırış bile etmemiş. Ertesi gün bir daha söylemiş. Gene sevgilide bir şey yok.. Bunun üzerine delikanlı:

— Eh be.. demiş je vous aime dedik ya yahu.. Je vous aime işte be.. Je vous aime yahu..

Lâf arasında mukabili olduğu halde fransızca kelime söyliyerek kibarlık tasladığını zannedenler bu kadar gülünç oluyorlar da gene farkında değiller.

Hikmet Feridun

Sahte bilet

Tayyare piyangosunun çekilmesi bittikten sonra Cevdet isminde birisi elindeki bir piyango biletinin numarasını silip yerine piyango isabet eden bir numara yazmış ve bununla Sirkeci civarında bir bilet gişesinden para almak istemiştir.

Gişenin sahibi biletin sahte olduğunu anlamış ve polise müracaat ederek Cevdeti yakalatmıştır.

Bir eve hırsız girdi, fakat çok geçmeden yakalandı

Fındıklıda oturan Hayri beyin evine evvelki gün ev boş olduğu sırada bir hırsız girmiş ve sandığı kırarak bir elmas küpe, bir altın madalyon, elli lira para, ayrıca içinde yirmi beş lira bulunan bir kumbara ve daha bir kısım eşya aşırıp kaçmıştır. Yapılan tahkikatta hırsızın Feyyaz isminde birisi olduğu anlaşılmış ve kendisi yakalanıp adliyeye teslim edilmiştir.

Kaçak ispiroto yakalandı

İspiro, Haydar ve Şükrü isimlerinde üç kişinin kaçak olarak ispiroto sattıkları haber alınmış ve bunların Tarla başı civarındaki evlerinde yapılan aramada bir kaç teneke kaçak ispiroto bulunmuştur. İspirtolar müsadere edilmiş, üç kaçakçı ihtisas mahkemesine verilmışlerdir.

Son günler zarfında şehrimize çok muhacir gelmekte ve bunlar derhal sevkedilecekleri yerlere gönderilmektedirler. Resmimizde bir muhacir kafesi görünüyor.

Yeni intihabat kararı

sırrı, Türkiye devletinin, senelerdenberi birçok tecrübeler ve imtihanlar geçirmiş bu bozulmaz istikrarıdır. Bunun içindir ki Avrupa üstünde kasırgalar taşıyan kara bulutlar belirmeye başladığı zamanda, yurdun mukadderatını elinde tutan fırka ve hükümetin milletin reyine bir daha danışması, iyi düşünülmüş, değerli bir harekettir.

Tebliğde denildiği gibi «beynelmilel siyaset âlemi hadiseler ve ihtimallerle doludur». Önümüzdeki baharın Avrupa milletlerine neler hazırladığını kimse tahmin edemez.

Hükümetin ve milletin toplu olarak, başbaşa düşünüp kararlar vermesini icap ettirecek vaziyetler karşısında kalabileceği günlerde memleketin intihabat işleriyle uğraşmaması, hükümetin milletin taze reyile iş başına geçmiş, hazır bir Meclisle beraber bulunabilmesi için intihabatın şimdiden yapılması hayırlı addedilmiştir.

Böyle nazik bir zamanda Türk milleti, Gaziye bir kere daha: «Güvencimiz sensin!» diyecek...

Necmeddin Sadık

M. Beneş diyor ki:

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Ben, önümüzdeki 12-18 aylık zaman zarfında Avrupanın akıbeti ve sulhün devam edip edemeyeceği anlaşılacağı kanaatındayım. Bu müddet zarfında Avrupa uzun bir zaman için sulh temin ederek geniş anlaşmalara doğru gidebileceği gibi harbe doğru da gidebilecektir. Maamafih bu kanlı ihtilâflar hiç bir taraf için bir galibiyet olmayacak, belki herkes, en evvel harbe sebebiyet veren devlet için bir harabi olacaktır.

1935 senesi Avrupa ve bizim için zahmetli bir sene olacaktır. Bu sene Avrupanın istikbalini tayin edecektir. Bunun için dahili politikada milli birlik için çalışmakta devam etmeli, harici politikada hepimiz bir adam gibi hareket etmeliyiz. Bu politika bir adamın değil, milletin politikasıdır. Hepimiz vazifemizi cesaretle yapmalı ve bilhassa bu müşkül zamanlarda ordumuza bütün kuvvetimizle yardımcı olmalıyız. Çünkü katı dakikada hayatımızı, ailelerimizi, medeniyetimizi, milletin servetini kurtaracak odur.

AKŞAM'ın
FAYDALI NEŞRİYATI

Çok meraklı bir kitap

NEREDEN GELİYORUZ?..

Arasıra, kendi kendimize düşündüğümüz vakit, hayatın bin bir civesi içinde şu sual hatıra gelir: NEREDEN GELİYORUZ?..

Bu suale bugün ilmin verebileceği cevabı öğrenmek istemez misiniz? Bizim bu müşkülümüzü Th. MOREUX den naklen Faik Sabri beyin dilimize çevirdiği bu güzel ve sevimli kitap hallediyor!

★

NEREDEN GELİYORUZ?

164 sahife, 60 resim - 40 kuruş

AKŞAM KİTAPHANESİ

Istanbulun tenviratı

78 sene evvel şehrin sokakları nasıl aydınlatılıyordu?

Bol bir elektrikle pırl, pırl yanan bugünkü İstanbulun ve sokaklarının daha evvel nasıl aydınlatıldığını bilir misiniz?... İstanbul belediyesi istatistik müdürlüğünün tanzim etmiş olduğu bir istatistikle İstanbulun 78 sene evvel nasıl aydınlatıldığını ve bugünkü elektrik tenviratının nasıl yapıldığını yorulmadan öğrenmek kabildir. İstatistiği beraberce gözden geçirelim:

Petrol bütün dünyada olduğu gibi memleketimizde de süratle taammüm edince hükümet halka kendi evlerinin önünde ve dükkanlarının kapılarında birer fener yakmasını emretmişti. İşte İstanbul sokaklarının tenviri bu suretle başlamıştır. Bundan pek az sonra havagazi gelmiş ve sokaklar havagazi ile aydınlatılmağa başlamıştır.

O zaman yani 1856 da Dolmabahçe sarayının tenviri için Dolmabahçe gazhanesinden istifade edilmiş ve Beyoğlu sokakları da böyle aydınlatılmıştı.

Şehrin elektrikle tenvirinden evvel İstanbul sokaklarında 3943, Beyoğlunda 1815, Üsküdar, Kadıköy sokaklarında da (2989) ki: Hepsisi 8747 havagazi lâmbası yakılmakta imiş...

İstanbul 1913 yılında elektrikle kavuşmuştur. Sokaklarda yanan 8747 havagazi lâmbası zamanla azalmış ve 932 yılı sonunda bunların miktarı 2324 e inmiştir. Buna mukabil sokaklarda 6423 elektrik lâmbası konulmuştur. İstanbulda elektrik tenviratı başlayınca ilk hamlede 1508 tenzilâtlı, 28694 tenzilâtsiz olmak üzere iki tarife üzerinden 30202 ev elektrik cereyanına abone olmuştur. Bu adet her sene bir misli ve bazı sene de iki üç misli artarak 932 senesinde 78,862 yi bulmuştur. Bu adet bittabi 933, 934 senelerinde artmıştır.

Elektrik cereyanı evler arasında süratle taammüm ederken diğer taraftan havagazi da rağbet görmüştür. Havagazi daha ziyade mutfaklarda kullanılıyor. İstanbul, Beyoğlu, Üsküdar - Kadıköy ve havalisinde 1932 senesi sonuna kadar abone adedi 16,896 dır. Bununla beraber umumî yollarda da 2324 havagazi feneri mevcuttur.

YENİ NEŞRİYAT

MİMAR MECMUASI

Aylık Mimar mecmuasının 45-46 mci sayıları intişar etmiştir. Bu sayıların bir kısmı güzel sanatlar akademisinin 934 yılı mesaisine tahsis edilmiştir. Bundan başka bir çok meslekî yazıları havidir. Tavsiye ederiz.

BORSA

İstanbul 15 Teşrinisani 1934
(Akşam kapanış fiyatları)
Esham ve Tahvilât

Ist. dahilli	94,25	İş B. Hamillne	10
Kuponsuz 1933		Müessis	97
İstikrazı	97	T. C. Merkez	
Ünlürk I	29,20	Bankası	58,-
» II	27,90	Anadolu hisse	27,20
» III	28,10	Telefon	10,-
Müessis I	49,45	Terkos	19,30
» II	45,35	Çimento	13,85
» III	—	İtihat değir.	13,-
İş Bankası	10	Şark	0,85
Para (Çek fiyatları)			
Paris	12,06	Sofya	65,62,82
Londra	629,75	Prağ	19,01,64
New York	79,44,30	Berlin	1,97,66
Milano	9,28	Madrid	5,82
Atina	83,57,82	Bélgrat	34,87,75
Cenevre	2,44	Zloti	4,19,95
Brüksel	8,40,75	Pengo	3,96,-
Amsterdam	1,17,50	Bükreş	79,05
		Moskova	10,90,-

Bugün İPEK SINEMASINDA
ESRAR VE MUAMMALARLA DOLU, HEYECANLI VE SON DERECEDE MERAKLI

ŞAFAKTA SİLÂH SESLERİ

Fransızca sözlü büyük U. F. A. süperfilm. Saat 11 de tenzilâtlı halk matinesi vardır.

AŞKTAN İHTIRASA ...
KOMEDİDEN DRAMA ...
ŞİİRDEN HEYECANA ...

İşte; bu hafta büyük bir muvaffakiyetle SUMER (Eski Artistik) sinemasında
Gösterilmekte olan **DEMİRHANE MÜDÜRÜ** şaheserinin başlıca mevzuu
Oynayanlar: GABY MORLAY HENRI ROLLAN - LEON BELIERES
İlaveten: FOX JURNAL

İLÂHİ KADIN:
JEANETTE MAC DONALD

K E D İ
ve
K E M A N

EBEDİ AŞIK
RAMON NOVARRO

Bugün: **TURK** sinemasında Herkes gülmekten bayılacaktır. Çünkü:

Hovarda Bahriyeli

filmde komikler şahı: **JOE BROWN** ile **THELMA TODD** ve **JEAN MUIR**

Bütün dünyaya neşe saçan bir şaheser yaratmışlardır. Bu muhteşem komediyi görenler bütün gailerini unutacaklardır.

İlaveten: **BEN BİR PRANGA AŞIKIYIM** - 2 kısımlık komik

Bugün saat 11 de tenzilâtlı matine

IVAN MOSJOUKIN ve **TANIA FEDOR** tarafından emsalsiz bir surette ibda edilen
Fransızca sözlü:

Karnaval Çocuğu

Müessir ve muhteşem **MELEK** Sinemasında

Ayrıca: Dünya havadisleri gazetesi - Sabah saat 11 de tenzilâtlı matine.

Bu hafta
SARAY
Sinemasında

Türkiyede ilk Defa Olarak
MİKİNİN ŞEN SAATI

3 domuz yavrusile **MİCKEY MOUSE** ve renkli **SILLY SENFONİ** lerdin mürekkeptir. Dakik ve tettebbü edilmiş senaryolar dahilinde ve mükemmel bir orkestranın refakatinde **WALT DISNEY** tarafından filme alınmış olan bu neşeli heyeti temsiliyenin bu temaşalı filmi dün akşam halk tarafından son derece alkışlanmıştır.

Bu orijinal programın herkes tarafından görülebilmesini teminen fiyatlar
25, 40 ve 60 kuruş olarak tesbit edilmiştir.

FOX JURNAL

Bugün, gülmek, eğlenmek, şen şarkıları dinlemek ve
WILLY FORST **MAGDA CHINEIDER** tarafından
SANA TAPIYORUM
filmini görmek için **YILDIZ** sinemaya gitmelisiniz.

Nazarı dikkate:

Önümüzdeki pazar günü için kimsese söz vermeyiniz... Çünkü; beklediğiniz ve istediğiniz **Kadın Asla Unutmaz** filmi gösterilecektir.

Bugün: **MİLLÎ SINEMA**'da görmeniz icap eden
2 büyük film birden:

Canlı Getir

Bu film hakikaten Afrikanın 80 bin kilometre içerisinde balta görmemiş vahşi ormanlarında çekilmiş yegâne filmidir.

Bu iki büyük filme ilaveten: Kral Aleksandr ve Mr. Bartu'yu nasıl öldürdüler? Tekmil tafsilâtle FOX hususi Jurnalde.

Garip Bir Aşk

Sinemanın iki harikulâde yıldızı:
SİLVIA SİDNEY
FREDERIC MARCH'in emsalsiz temsilleri.

Bugün - bu gece
İki şaheser film birden

Şehzadebaşı Hilâl
Sinemasında

Duğlas Fairbanks tarafından temsil edilen Fransızca sözlü

Düşman Elinde Esir

İkinci film
UNUTULMUŞ SENFONİ

Büyük aşk ve macera filmi
Bugün devami matinele
11 den itibaren

Yakında KADIN AVCISI

Fransızca sözlü
Fevkalâde bir film

Bugün **ELHAMRA**'da
2 film birden

1- Kongre Eğleniyor
LİLİAN HARVEY - HENRI GARAT

2 - BAL AYI
BRİGİTTE HELM
Dühuliye 20 kuruş

Yakup Kadri'nin en son romanı
ANKARA

Yakup Kadri beyin her romanı gibi şimdiden bir çok polemik uyardırmağa başlayan bu kitaptan hemen birer tane edinmeğe kosun ki mevsimin en heyecanlı edebî münakaşalarından birine şimdiden hazırlanmış bulunasınız!

Fiyeti: 100 kuruş

Tevzi yeri:
AKŞAM KİTAPHANESİ

JOSEPH SCHMIDT
İzdivaç merasimini
İstanbulda mı tes'it edecek?

Bugün matine 14,80da
akşam saat 20 de

Madam San Jen
Komedi 3 perde

1 - Başlangıç
Yazanlar: Viktoriyen
Sardu ve Emil Mora

Tercüme eden:
Senih Bedri H.

Eski Fransız
Tiyatrosunda

Bugün matine 14,30da
akşam saat 20 de

Bu bir rüya
Operet 3 perde.

Yazan:
Selma Muhtar H.
Besteleyen:
Ferdi

Meşhur sinema komiği
SZOKE SZAKALL

İstanbulda icra edileceği söylenen
JOSEPH SCHMIDT'in
izdivacı merasiminde bulunacak mı?

İÇERDE OLUP BİTENLER

Ev yaptırmak isterken..

Sahte bir mimar tarafından 200 lira dolandırıldı

Küçükpazar civarında oturan Fahriye hanım isminde bir kadın ev yaptırmak istemiş ve bu işi ucuzca çıkaracak bir mimar aramağa başlamıştır. Bu sırada Ali isminde birisi Fahriye hanımın evine gidecek:

«— Siz ev yaptıracakmışsınız. Ben iyi bir inşaat kalfasıyım. İstambulun her tarafında birçok apartımanlar yaptım. Sizin istediğiniz evi de az masrafla yaparım.»

Diye kadına bir sürü masallar okumuş ve sözlerine inandırmıştır.

Fahriye hanım aradığı adamı böyle kolayca bulduğundan memnun olmuş ve inşaat başlamak üzere amele ve saire bulmak için Alinin avans olarak istediği elli lirayı derhal kendisine vermiştir.

Ali bir kaç defa bu şekilde Fahriye hanımdan para çekmiş ve aldığı paralar iki yüz lira kadar olmuştur. Ali bir gün yanında bir kaç amele ile Fahriye hanımın ev yaptıracığı arsayı güya ölçmüş ve ertesi gün işe başlamak üzere ayrılmıştır.

O günden sonra Ali bir daha da ortada görünmemiştir. Fahriye hanım bir kaç gün beklediği halde Alinin gelmediğini görünce dolandırıldığını anlıyarak polise müdâraat etmiştir. Zabıta bu yuduracı mimarı yakalayıp tahkikata başlamıştır.

Alman askerî heyeti bugün abideye çelenk koyacak

Şehrimizde bulunan Alman askerî heyeti tarafından bugün saat on ikide Taksim Cumhuriyet abidesine çelenk konulacaktır.

Demir sanayii

Zonguldakta büyük bir sevinç var

Zonguldak 15 (A.A.) — Demir sanayiinin memlekette kurulacağı haberi halkı bir bayram sevinci içinde bırakmıştır. Halk cumhuriyetin sanayi programının en esaslı kısmını teşkil eden demir ve kimya sanayiinin kömür hazinelerinin içinde kurulmasını memleketin refah ve saadetine doğru atılmış en hayırlı adımlardan biri ve Türk sanayi programının parlak muvaffakiyetlerinden addetmektedir.

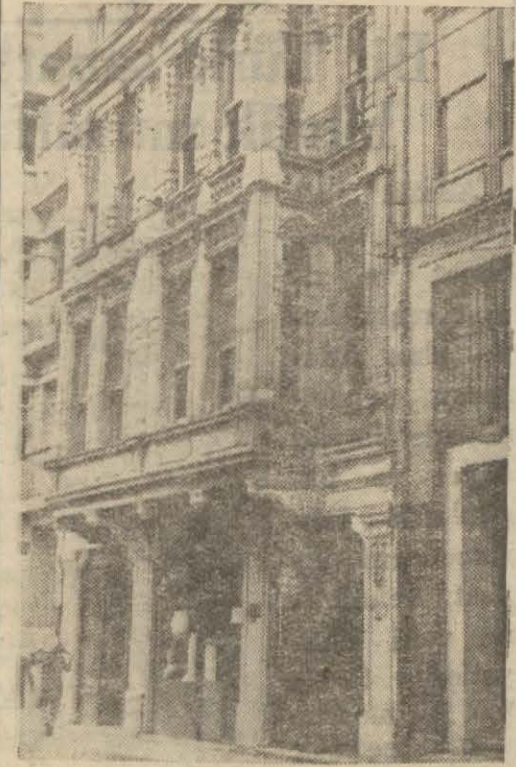
Memlekette sevinç çok geniş ve şumullüdür.

Tramvay kazalarına karşı tedbir

Tramvay kazalarının önünü almak için basamakların araba yürürken kalması ve araba dururken inmesi hakkında bir tedbir alınmağa çalışıldığını yazmıştık.

Şirketler nafia başmüfettişi İbrahim ve belediye komiseri İsmail Hakkı beylerin gösterdikleri lüzum üzerine gerek belediye, gerek tramvay şirketi fen heyetleri tetkikata başlamışlardır. İbrahim ve İsmail Hakkı beyler orta bir hesaplama bir ay içinde yirmi yedi kişinin tramvay kazasına kurban gittiklerini görerek kazanın önünü almak için mutlaka bir tedbir alınmasında ısrar etmişlerdir. İki fen heyetinin bulacağı yeni bir çare hemen tramvay arabalarının da tedbir edilecektir.

Vasiyetname açıldı

Lütfi Fikri beyin bıraktığı Tepebaşındaki apartıman

Lütfi Fikri bey merhumun başışladığı emlakın vasiyetnamedeki esaslar dairesinde idaresini üzerine alacak heyet âzasından biri de İstanbul baro reisi. Bu iş etrafında bilgisini soran bir muharririmize baro reisi Halil Lütfi bey şu sözleri söylemiştir:

«— Vasiyetnameye göre heyet, ticaret mahkemesi reisi, üniversite rektörü, baro reisinden mürekkeptir. Vasiyetnameyi açan mahkeme reisi bu hususta görüşmek üzere beni çağırdı. Bugünlerde gideceğim. Hemen verilmesi lâzım gelen para, meselâ baroya verilecek bin lira gibi, çıktıktan sonra diğer yapılacak işler için heyet faaliyetine geçecektir.»

Yumurta ihracı

Yeni komisyona şimdilik lüzum görülüyor

Yumurta ihrac nizamnamesinin tatbikine bir hafta sonra başlanacaktır.

Dün Türkofiste yumurtacıların, kontrol komisyonundaki mümessilleri İslâmzade İbrahim beyin iştirakile bir toplantı yapmış, tatbikat hazırlıklarını görüşmüşlerdir. Şimdilik yeni bir komisyon teşkiline lüzum görülmemiştir. Bu hususta ihtiyaç nazarı dikkate alınacaktır.

Başta İspanya olmak üzere ecnebi memleketlere yumurta ihracatımız müsait şartlarla ve hararetini muhafaza ederek devam ediyor. Stok çok azalmıştır. Gelen mallar günü gününe sevk ediliyor. Yumurta yetiştiriciler vaziyetten memnundurlar. Çünkü fiatler, geçen seneye nazaran, üç misli yükselmiştir.

Karmanyolacı — Çabuk bana bir lira!
Bohoroacı — Kefilin var mı?..

Amca bey karikatür müsabakası kuponu

2

Kışlık satışları hararetlendi

İhracat eşyasının iyi satılması bütün piyasayı canlandırdı

Kışlık giyecek eşya satışları çok hararetlenmiştir. Bilhassa Anadoluya fazla mal gönderiliyor. Geçen seneye nisbetle muamele miktarı yüzde 30 kadar fazladır. Alâkadar tacirler, bu vaziyetin, köylülerimizin ihracat eşyasına değerlerine uygun müşteri bulmasından ileri geldiğini, artık piyasanın düzelmeye yüz tuttuğunu söylüyorlar.

Memleket mahsulâtının hariçte rağbet görmesi en ziyade giyecek eşya üzerinde tesirini göstermektedir. Sarfiyatın büyük bir kısmını yerli fabrikaların mamulâtı teşkil ediyor.

İpekli ve trikotaj tamamen, yünlü, yüzde elliden fazla yerli mallardan tedarik ediliyor.

Koza fiatlerinin 13 liradan 8 liraya düşmesi ipeklilerin fiatlerini ehemmiyetli surette indirmiştir. Fiatlerin yüzde yirmi beş kadar inmesi ve Avrupa malları derecesinde yüksek kalitelerin yapılabilmesi halkı ecnebi mallardan uzaklaştırıyor.

Bursa ipeklileri 70-75 kuruşa, krepbirman 130-140 kuruşa, krepmaroken 250 kuruşa muamele görüyor.

Gemiler sıkı kontrol ediliyor

İstanbul deniz ticareti müdürlüğü, kazaların önüne geçmek üzere şiddetli tedbirler alıyor. İki gemi tahlisiye vasıtalarının noksanlığından dolayı seferden men edilmiştir.

Telsizi olmayan bir vapur sahibine de boğazlardan dışarıya çıkamıyacağı tebliğ edilmiştir.

Kadın hekimleri

İkinci toplantılarını evvelki gün yaptılar

Türk Ginekoloji cemiyeti bu seneki ilmi toplantılarından ikincisini 14 teşrinisani Prof. Kenan Tevfik ve Prof. Ali Esat beylerin reislikleri altında, etibba odası müzakere salonunda yaptı. Âza, aralarında Besim Ömer paşayı görmekten mütevellit memnuniyetlerini, riyasetin bir hitabesile izhar etmişlerdir.

Bu içtimada: Ali Esat bey, tameri imkânı olmayan geniş bir mesane nasurunda muvaffakiyetle yaptığı Coffey ameliyesinden bahsetti ve hastayı takdim etti.

Ahmet Asım bey, ameliyatla çıkardığı üç meme kanserini gösterdi. Bunların hususiyetlerini anlattı; ve meme kanserinin hali hazır tedavisi hakkında izahat verdi.

Hadi İhsan bey, luteohormon ile tedavi ettiği üç rahim kanama vakasının müşahedelerini söyledi ve hormon tedavisinden bugün edilen istifadenin derecesini anlattı.

Nuri Süleyman bey, dört muhtelif kusuru olan yedi buçuk aylık bir çocuk gösterdi ve bunun doğumda yaptığı müşkülâtı anlattı.

Bu vakalar üzerine yapılan fenî münakaşalara; Besim Ömer paşa ile Kenan Tevfik, Ali Esat, Ahmet Asım, Orhan Tahsin, Hadi İhsan, Nuri Süleyman, Şerif ve Behar beyler iştirak etmiştir.

CIHAN İKTİSADİYATI

Yeni Fransız kabinesinin ecnebi borsalara tesiri - Paris borsasındaki vaziyet - Iskenderun sancağında petrol

Fransada radikal sosyalist nazırların istifası üzerine M. Doumergue'in çekilmesi ve M. Flandinin riyaseti altında yeni kabinesinin gelmesi ecnebi borsaları sarsmamıştır. Londra borsası üzerinde Fransız kabinesinin değişmesi pek az tesir yapmıştır. Bilâkis Nev York borsasındaki muamelâta dair gelen iyi haberler Paristen gelen haberlerden ziyade Londra borsasına iyi tesir yapmıştır.

İngiliz eshamı yükselmekte devam etmiştir. Fransız eshamında evvelce başlayan sukut devam ederek dört buçuk faizli esham yeniden yüzde yarım nisbetinde düşmüştür. Lâkin Flandin kabinesinin teşekkülü haberi üzerine Fransız eshamı da kendisini toplamıştır.

Fransadaki buhranın Nev York borsasında doğurduğu asabiyet ve endişe Flandin kabinesinin teşekkülü haberi üzerine azalmıştır. Fransadaki buhran franga tesir ederek düşmesine sebep olmuştur. Flandin kabinesinin teşekkülü üzerine Londrada frangın vaziyeti iyileşmiştir. İngiliz lirası 75,23-32 frank ve dolar 15,17 franktır.

Doumergue kabinesinin düşmesi Paris borsasına beklenildiğinden daha az tesir yapmıştır. Buhran başladığı zaman siyasi fırkalar arasındaki mütarekenin bertaraf olacağı endişesile Fransız eshamı şiddetle düşmüştü. Lâkin panik olmamış ve borsaya külliyetli arz vukubulmamıştır. Mütarekenin devamı ümidi kuvvetli surette yerleştikten sonra borsada istikrar hasıl olmuştur. Artık fiatlerin daha ziyade sukut etmesine ihtimal ve imkân kalmamıştır. Flandin kabinesinin teşekkülü üzerine fiatler tekrar tereffüe başlamıştır.

Yeni kabine Fransız malî mahafilinde iyi karşılanmıştır. M. Flandin sağlan ve daha ziyade liberal tedbirlerle memleketin iktisadî menafii ile ilerleten bir maliyecî olarak maruftur. Arrastaki son nutkunda Fransada kontrollu iktisat usulüne muhalif olduğunu söylemişti. Memleketin mali ve iktisadî işlerinde tecrübeleri ile maruf diğer nazırların yeni kabinede kalması Fransadaki iktisadî ve malî mahafil üzerinde itimat uyandırmıştır.

Altın tekrar Amerikaya gidiyor

Avrupadan altın akını tekrar Amerikaya dönmüştür. Bir hafta içinde Avrupadan Amerikaya on milyon İngiliz liralık altın sevk edilmiştir. Bu altınların çoğu Fransadan gönderilmiştir. Bir miktarı da Belçikadan ve Holandadan yollanmıştır. Bu iki memleketin parası frank ile birlikte Avrupadaki siyasi karışıklıkların tesiri altında bulunuyor. Amerika Federal Reserve bankaları Fransadaki buhran zamanında frank ile Belçika parasına yardım olsun diye altın üzere istikrazlar yapmıştı.

M. Flandin frangın altın mikyasından ayrılmasına taraftar olmadığından cihanın istediği kadar altınların Fransadan çıkmasına mâni olmak istemiyor.

Fransa hesabına Londrada bulunan altınların da Amerikaya gönderildiği anlaşmıştır. Fransa son buhran üzerine Fransız kambyosunun düşmesini nazarı itibara alarak bunu eski haline irca için altın sevkine lüzum görmüştür.

tür. Amerikaya gidecek altınların 15,000,000 İngiliz lirasını bulacağı tahmin ediliyor.

Iskenderun sancağında petrol

Iskenderun sancağının mühim bir petrol havzası olacağı anlaşılıyor. Vaktile Almanlar burada araştırma yapmışlardı. Bunlardan bir hayli tesisat kalmıştır. Şimdi Irak petrol kumpanyası Iskenderun ile Tarsus arasındaki sahil boyunca itinalı tetkikat yaptırmaktadır.

Iskenderun sancağında zengin petrol ocakları bulunduğu haberi bütün dünya petrol mahafilinin nazarı dikkatini bu sancağa celbetmiştir. Maahaza araştırmanın arkası almıncıya kadar havzanın zenginliği hakkında katı bir fikir edinmek kabil olmayacaktır.

Suriye yünleri

Son zamanlarda Rusların Suriyeden bir hayli yün satın almış olmaları Halepte yün fiatinin yükselmesine sebep olmuştur. Rusların Suriyeden külliyetli miktarda ipek alacakları dahi tahmin olunuyor.

Bulgaristan şarapları

Bulgaristandeki ziraî kooperatiflerden bir kısmı şarap ve üzüm yetiştirmekte ve satmaktadır. Memleketin senelik üzüm mahsulü 250 milyon kilo ve şarap istihsali 150 milyon litredir. Bu kooperatiflerin senelik zimmet ve matlupları 46,840,422 levaya baliğ olmuştur.

Bulgaristan maliye nezareti tarafından yapılan hesaplara göre memleketin 1934 tütün mahsulü on dört milyon dokuz yüz bin kiloyu bulmuştur. Şimdiye kadar bu mahsulün yirmi milyon kiloyu geçeceği tahmin olunuyordu.

1933 mahsulü on yedi buçuk milyon kilo idi. Bu seneki mahsulün cins itibarile iyi olmasından Bulgar tütün piyasası ehemmiyetli derecede canlanmıştır. Ecnebi rejileri Bulgar tütünleri ile ziyadesiyle alâkadardır. Fiatler yükselmiştir. Yükselme temayülü tutkun addolunuyor.

Son borsa haberleri

Londrada başlıca eşya fiatleri: Buğday 100 libresi 5,1 şilin, mısır 480 libresi 20,8 şilin, şeker 60 libresi 4 şilin, bakır tonu 27½ sterlin, kalay tonu 228,5-8 sterlin, yün libresi 26 pens, pamuk libresi 6,81 pens, Hint kendiri tonu 15½ sterlin, kauçuk libresi 6,3-8 pens, beziryağı tonu 20½ sterlin.

Kahve — Bu sene Brezilya mahsulünün beklenildiği gibi bereketli olmayıp mutavassıt olacağı anlaşıldığından Hamburgta kahve piyasası canlanmış ve fiatler yükselmiştir. Brezilya kahvelerinden Santos ekstra hususî elli kilogramı 44-48 ve Rio 28-34 ve Minas 28-34 marktır. Salvador 48-70 ve Govanmas 48-75 ve Kostarika 60-120 marktır.

Bir hırsız yakalandı

Polis Celâl isminde bir hırsızı yakalamıştır. Celâl Anadoluşkavağında Sıdika hanım isminde bir kadının evine girmiş, 26 parça eşyayı bir çuvala doldurup kaçmak istemiştir. Celâl kapıdan çıktığı sırada devriyeler kendisini yakalamışlardır. Bu adamın o civarda diğer bazı hırsızlıklarda ilişiği olduğu anlaşmıştır. Tahkikat iler-

Memleket haberleri

Gül ve halı memleketi: Isparta Ispartada iktisadî vaziyette geçen senelere nazaran çok canlılık var

Isparta (Hususî) — Isparta memleketimizin en ucuz yerlerinden biridir. Burada hayat pek kolay temin edilir. Beyni ve dili ile beraber bir koyun başı yedi buçuk kuruşa verilmektedir. Üzüm ve ekmeğiyle beraber iki kişi on beş kuruşa pekâlâ karnını doyurabilir.

Lokantalarda yemeklerin tabakları beş kuruştur. Bir insan on iki buçuk kuruşa mükemmel surette doyar.

Bu ucuzluğa mukabil burada eğlence yeri azdır. Orduevi sineması Isparta için bir varlıktır. Burada çok güzel filimler gösterilir. Yazın ve iyi havalarda halk belediye bahçesinde vakit geçirir.

Ispartada beton cadde, ordu evi, kumandanlık dairesi ve orta mektep

Son zamanlarda burada büyük bir uyanıklık vardır. Bir taraftan şehri güzellikle için çalışıyor, diğer taraftan gençler irfan sahasında uğraşıyorlar.

Iktisadî vaziyet bu sene diğer senelerden iyidir. Bu havali gül memleketidir. Gülcülüğün ilerilemesi için bir gül-yağı fabrikası

kurmağa karar verilmesi ve işe başlanması halkı çok sevindirmiştir.

Isparta denince akla gelen şeylerden biri de halıdır. Halıcılık son senelerde buhranlı bir devir geçirmişti. Fakat bu sahada da inkişaf ümitleri başlamıştır. Bilhassa fena ve taklit halı gönderilmesinin önü alınması iyi tesir yapmıştır.

Kışın aile toplantıları fazladır.

Ispartada her çarşamba günü pazar kurulur. Daha bir gün evelden köylerden ve yakın kazalardan halk gelmeğe başlar. Pazar şaşılacak kadar ucuzdur. Herkes alacağını buradan tedarik eder.

Ispartalılar iş ve güçleriyle uğraşan sakin adamlardır. İyiliği severler. Millî mücadele esnasında çok çalışmışlardır.

Bir küp para!

Çankırıda eski devirlere ait paralar bulundu

Çankırı 12 (Hususî) — Dün kanalizasyonda çalışmakta olan ameleler toprağı kazarlarken dışı ve içi sırlı çini bir küpe tesadüf etmişlerdir. Bunun altın küpü olduğunu zanneden ameleler derhal küpün ağzını açmak için kırmışlardır. İçinden Selçuk devrine ait 800 küsur gümüş para çıkmıştır.

Bu paralardan başka Arap parası olduğu ve Abbasilere ait bulunduğu zannedilen ve 122 tarihini taşıyan bir kaç gümüş para daha çıkmıştır.

O sırada oradan geçmekte olan maarif müdürü Fazıl bey zabıt yaptırarak küpü ve paraları maliyeye teslim etmiştir.

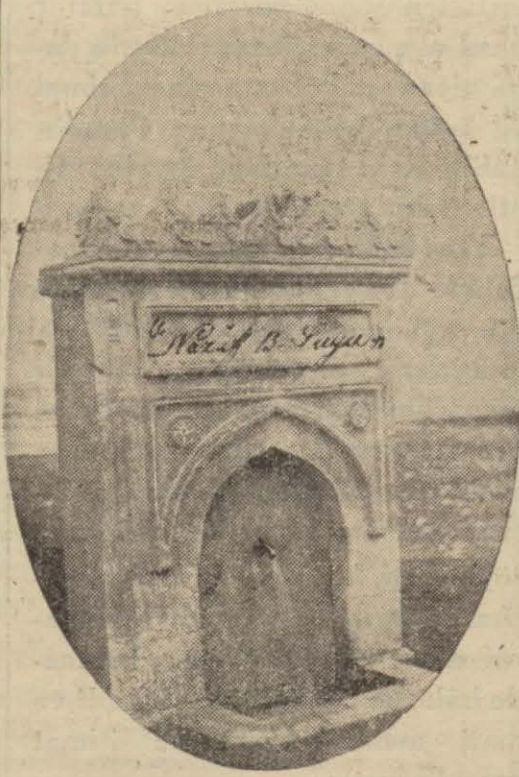
Aydın belediye meclisinin kararları

Aydın 14 (A.A.) — Aydın belediye kurultayı yarın son toplantısını yaparak teşrinisani devresine nihayet verecektir.

Kurultay bu devre toplantısında belediyenin ve kent (şehir) halkının müşterek ve medenî ihtiyaçlarını tatmin edecek faydalı kararlar vermiştir. Ezcümle hayvan pazarının ve belediye ahırlarının kent dışına kaldırılması için verilen karar sevinçle karşılanmıştır.

Evkaf idaresi sebzeçiler ve kasaplar için Aydında sıhhi ve fenni tehzatı havi modern bir hâl yaptıracaktır. Bu iş için belediye kurultayına müracaatta bulunan evkaf idaresine muvafakat cevabı verilmiştir.

Orduda su

Nazifbey suyu çeşmelerinden biri

Ordu 10 (Ordu ve havalisi muhabirimizden) — Ordu, sahil vilayetleri içinde çok güzel bir yerdir. İktisadî vaziyeti iyidir. Ordunun en mühim ihtiyacı iyi su idi. Eski vali Nazif beyin himmetile bu ihtiyaç temin edilmiş, Orduya iyi bir su getirtilmiştir.

Zeytin istihsal ve satış kooperatifi

Aydın 15 (A.A.) — Zeytin müstahsilleri ve fabrikatörler halkevi salonunda toplanarak zeytin istihsal ve satış kooperatifi namile bir kooperatif teşkiline karar verdiler. Aralarından seçtikleri bir heyet kooperatifin esas mukavelesini hazırlamak üzere işe başlamışlardır.

Aydın Halkevinde konferanslar

Aydın 15 (A.A.) — Halkevi salonunda doktor Süleyman bey tarafından kısırlık ve sebepleri etrafında değerli bir konferans verilmiştir. Konferansta kalabalık bir dinleyici kütlesi vardı.

Gençlerin tanışması

Çankırı sporcularının Kastamonu seyahati

Çankırı 12 (Hususî) — Kastamonu gençleriyle tanışmak ve dolayısıyla bir maç yapmak üzere perşembe günü Kastamonuya hareket eden sporcularımız Kastamonuya 10 kilometre mesafede sporcular ve halkevi erkânı tarafından pek samimî bir surette karşılanmış ve halkevine misafir edilmişlerdir.

Ertesi gün «Gazi stad» ında yapılan maçı takımımız sıfıra karşı 3 sayı ile kazanmıştır.

Kastamonuluların ve bilhassa halkevi erkânı ile reisi Baki beyin göstermiş oldukları alâka ve misafirperverlik sporcularımızı cidden mütehasis etmiştir.

Çankırı halkı ve klüp erkânı oyuncularımızı samimî ve candan karşılayan ve misafir eden Kastamonu halkevi erkânı ile sporcularını yakın bir zamanda aralarında görmek arzusunu izhar etmiş ve Kastamonuluları davet etmişlerdir.

Sporcularımız bu cuma maç yapmak üzere Kırıkkaleye gideceklerdir.

Zeytinyağı piyasası

Türkofis İzmir şubesine gelen malûmata göre zeytinyağı piyasası bugünlerde açılacaktır. Müstahsiller zeytinyağlarını hazırlamış ve alıcılara arz etmiş vaziyettedir.

Muğlada tütün piyasası

Muğla 15 (A.A.) — Tütün piyasasının açıldığı 8/10/934 ten bugüne kadar vilâyet dahilinde bir milyon kilo kadar tütün satılmıştır. Alış verişi hararetini hiç kaybetmiyor. Fethiyede tütün kalmamış gibidir.

Adana mektupları

Adananın mühim bir ihtiyacı: Çırcır topu tedariki

Bir Türk sanatkârı bu hususta büyük muvaffakiyet gösterdi

Adana 14 (Hususî) —

Sanat ve ziraat memleketi olan Adananın ehemmiyetle kaydede değer ve bugünlerde fabrikacıların iktisat vekâletine vaki şikâyetleriyle tazelenen bir meseleden bahsetmek isterim.

Ali Rıza efendi

Pamuk şehri olan Adanada adım başında denecek kadar çok çırcır fabrikalarına raslanır.

Çırcırlar, senede yalnız Adanada - mülhakat hariç - «2000» küsur çırcır topu sarfederler.

Çırcır topu; kösele, ağaç, demir ve tutkaldan ibaret bir top tertibidir.

1926 dan evvel ve 1926 dan geçen seneye kadar çırcır topunu burada Köşkeryan ticarethanesi Suriyeden getirtirdi. 926 da bir topu «120» liraya, üç dört sene evvelinden geçen seneye kadar da 20-30 lira fiatle fabrikalara satardı.

Çırcır topu yüzünden Adanadan her sene harice bir milyon liradan fazla para aktığını gören eski Adana sanayi mektebinin (329) senesi mezunlarından Ali Rıza efendi çırcır topu imaline başlamış ve 926 da «120» liraya hariçten getirilen bir çırcır topunu «30» liraya imal etmek muvaffakiyetini elde etmişti.

Ali Rıza efendi geçen sene iktisat vekâletine müracaatla hariçten çırcır topunun getirtilmesi-

Konya Inhisarlar baş müdürü öldü

Konya (Hususî) — Konya inhisarlar başmüdürü İhsan Ahmet bey bir haftadır rahatsız bulunduğu kalp hastalığından kurtulamaz olarak henüz genç denecek bir yaşta dün vefat etmiştir.

Merhum İhsan Ahmet bey Cenazesi ihtifal ile kaldırılmıştır. Cenazede vali Cemal bey, belediye reisi Şevki bey, kumandanlarımız, bütün memurlar ve Konyalılar bulunmuştur.

İdare işleri haricinde tetkik ve tettebülere meşgul olan İhsan Ahmet bey (Selçuk sarayında) külliyyatı altında: Birinci İzzeddin, Keykubadî evvel, prenses Tamara ve Mihriyar, Gümüştekin Mehmet bey isimindeki tarihî eserleri neşredildiği gibi son zamanlarda on senelik devamlı bir çalışmanın mahsulü olan (Konya tarihi) isimindeki büyük eserinin neşrine uğraşıyordu. Dürüstlüğü, inkişapçılığı ve ilmî muhit kendisini sevdiyen müteveffanın ölümünden bütün Konya acı duymuştur.

nin menini, eserinin tetkikini istemişti.

Vekâlet Ali Rıza efendinin bu müracaatını ehemmiyetle nazarı dikkate almış ve şehrimiz ziraat müdüriyetine eserin tetkik ettirilmesini yazmıştı.

Ziraat müdüriyeti Ali Rıza efendinin çırcır topunu tetkikle hariçten gelen topun aynı olduğunu, aynı sağlamlıkta ve kıymette bulunduğunu görmüş ve verdiği rapor üzerine hariçten çırcır topu getirtilmesi vekâletçe sureti katiyede menedilmişti.

Ali Rıza efendi sermayesizliği yüzünden sanatini tamamen yürütemiyerek uydurma tezgâhlar ve vasıtalar içinde bocalamasına rağmen Adananın harice akan milyonlarını durdurmak muvaffakiyetini gösteren bir sanatkârdır.

Üç kişinin çalışmasıyla ancak günde bir çırcır topu imal edilmektedir. Bu ise Adana fabrikalarının çırcır topu ihtiyacatını karşılamamaktadır. Fabrikacıların şikâyetleri bu kifayetsizlikten ve biraz da kösele pahallığından ileri geliyor. Kösele toptan alınsa tabii daha ucuza malolacaktır. Halbuki toptan almak için sanatkârın sermayesi yoktur!

Dün bu Türk sanatkârı bana dedi ki:

«— On bin lira sermayem olsa yalnız Adananın değil, mülhakat da dahil olmak üzere hiç bir şikâyet sesi yükseltmeden çırcır topu ihtiyacatını temin edebilirim...»

İktisat vekâletinin her halde bu kıymetli sanatkârımıza yardım etmesi bir iktisat işi ve memleket menfaati olacaktır.

Bürhan Sadık

Kadın birliğinde bedava lisan dersleri

Türk Kadın birliği umumî kâtipliğinden: Birliğimizde meccanî lisan dersleri aşağıda yazılı gün ve saatlerde memleketimizin yüksek ve muktedir muallimleri tarafından verilmektedir:

Fransızca: Cumartesi, çarşamba günleri saat 5, 15-6, 15.

Almanca: Cumartesi, çarşamba günleri saat 4-6.

İngilizce: Çarşamba günleri saat 4-5.

Bundan maada fakir hanımlarımıza yardım etmek ve hukukî işleri hakkında fikir vermek üzere hukukçu bir hanım pazartesi günleri saat 4-6 ya kadar birlikte bulunmaktadır. Hanımlarımızın ehemmiyetle nazarı dikkatlerini celb ederiz.

İş bulmak için

Uzun uzun düşünecek yerde

AKŞAM gazetesine

bir KÜÇÜK İLAN koydurunuz!

Trenleri uçuran Matuskanın muhakemesine başlandı

Matuska abuk sabuk cevaplar veriyor. Halbuki doktorlar akli başında olduğuna dair rapor vermişlerdir.

Son posta ile gelen Avrupa gazeteleri, asrımızın en korkunç haydutlarından birinin Budapeştede başlıyan muhakemesi tafsilâtile doludur. Haydudun ismi Matuskadır. İhtisası da trenleri havaya uçurmaktır. Son iki üç sene zarfında merkezi Avrupada bir kaç treni havaya uçurmuş, ve yüzlerce kadın, çocuk, genç erkek ve ihtiyarın ölümüne sebep olmuştur.

Matuska, muhakemesi esnasında, en hakikî delillerin bile başaramıyacağı bir ustalıklı deli rolünü oynuyor, reisin sorduğu suallere abuk sabuk cevaplar veriyor.

Halbuki kendisini uzun müddet müşahede altına almış sinir ve akıl hastalıkları mütehassısları, Matuskanın akli yerinde olduğuna rapor vermişlerdir.

Haydut Matuska boynundan ayaklarına kadar kalın zencirlerle bağlı olarak mahkeme salonuna girdiği zaman etrafına sanki hiç bir şey yapmamış gibi, büyük bir soğukkanlılıkla bakınıyor. Suçunun sağ eli kıınılamıyor. Çünkü Macaristanda Forbazi şimendifer köprüsünü havaya uçurduğu zaman, sağ kolu dinamitin patlamasından yaralanmış ve yarısı kapandıktan sonra da inmeli kalmıştır.

Reis, kendisine ne iş yaptığını sorduğu zaman Matuska şaşılacak bir soğukkanlılıkla şu cevabı verdi:

— Şimendiferlere karşı yapılan suikastların ustasıyım.

Reis, suçluya ismile hitap edince Matuska:

— Rica ederim reis bey, doktor sıfatını da ilâve ediniz ve bana doktor Matuska deyiniz.

— Fakat sen doktor değilsin.
— Ben mi doktor değilim? O halde Matuska olmadığımı da söyleyiniz.

Suçlu, sorgu esnasında adı tekrarlandıkça kendiliğinden doktor sıfatını da katıyordu.

Şimendifer suikastçisi sık sık, sanki birisini arıyor imiş gibi dik dik dinleyicilere bakıyordu.

Suçlu, çocukluğundanberi, bugüne kadar yaşayış tarzını şöylece anlattı:

Ölmez bir adam!

— Henüz on üç yaşında bir çocuktum. Mektebe giderken, bir gün mektebimize tiyatro oyunu vermek için tanımadığım bir adam gelmişti. Tabiatın bütün kuvvetleri, su, rüzgâr, güneş onun gücünde boyun eğiyorlardı. En sonunda cebinden bir tabanca çıkararak bana uzattı, ve göğsüne boşaltmamı emretti. Ben korkmakla beraber dediğini yaptım. Tabancadaki bütün kurşunları göğsüne boşalttım. Fakat, kendisine bir şey olmadı. Tabancanın üstünde, her şeyi dileklerine boyun eğdiren ve hiç bir şeyden korkmayan tabiatın fevkinde bir adam idi.

İşte o zamandanberi ben de onun gibi olmağa, onun yaptıklarını yapmağa ant içtim ve buna da muvaffak oldum. Bugün hiç bir kimse beni öldüremez.

Reis, alay ederek sordu:
— Demek sen ölmez bir adamın öyle mi?

Matuskanın karşıdan ve yandan görünüşü

— Evet! Yani ben istediğim gün öleceğim.

Mahkeme reisi, kendisinin üzerinde bu kadar derin izler bırakan sihirbazın adını suçludan sordu.

— Adı Leo idi, şeytanı ondan tanıdım.

— Şeytan kim?

— Şeytan günahdır, tanrı da fazilettir.

Diğer Leolar

Suçlu sözüne devamla:

— Yirmi yaşına vardığım zaman gene Leo adlı başka bir adam tanıdım, o adam beni ipnotize etmeğe başladı. Leo fenalığın başlangıcıdır. Fakat Vatikanda da bir Leo vardır ki, hiristiyan kilisesinin mahvına çalışıyor.

Söz bu papalığa dokunacak bir çığıra girince reis, suçlunun sözünü kesti.

Matuska papalığı bırakarak şöylece sözüne devam etti:

— Büyük harp esnasında, bir yüzbaşım vardı ki onun da adı Leo idi. Beraberce Transilvanyada bulunuyorduk. Trenleri havaya uçurmayı bana öğreten odur. Sonra bir gün Viyanada bir kiraathanede otururken, çocukluğumda tanıdığım sihirbaz Leoya rasladım. Yaptığım şeyleri yapmağa beni sürükleyen ve kurcalayan odur.

Matuska, bu sözleri ile deli olduğunu anlatmak istiyor ve delilik komedisini çok iyi oynuyordu. Sonra suçlunun diğer bir kaygusu da şöhret kazanmaktı.

Reis sordu:

— Fenalık ruhu bulunduğuna inanıyor musun?

— Evet! Eğer tanrı varsa şeytan da vardır.

Şeytanı görmüş!

Suçlu, reisin omuz silktiğini görünce, kızır gibi oldu ve sert bir sesle dedi ki:

— Mahkemenin böyle bir saygısızlık göstermesine dayanmam. Size söylüyorum ki, şimdiye kadar birçok defalar şeytanı gördüm. Şeytanın boynuzları, kartal gagasını andıran bir burnu ve aslan gibi pençeleri vardır. Evet şeytanı gördüm. Buna eminim.

Reis, maznunu sorguya çekmekte devam etti.

— Matuska! Savaş alanlarında (harp meydanı) gösterdiğin kahramanlıktan dolayı, harp madalyaları aldığını bize söyledin. Halbuki bu, yalandır. Harbiye nezaretinin evrakı ara-

sında böyle bir şey yoktur.

— Nezaretler aldanyor!

Bu söz, mahkeme reisini kızdırdı. Bir haydut, hem de yüzlerce zavallının canına kıymış bir cani, hükümet makamlarına nasıl dil uzatabilirdi?

Reis derhal suçlunun yanındaki jandarmalara emretti:

— Jandarmalar, suçluyu bağlayınız. Bu emir üzerine jandarmalar, maznunu boynundan ayaklarına kadar zencirler ile bağladılar.

Reis Macar yasasının (kanun) hükmünü böylece yerine getirdikten sonra suçlunun sorgusuna devam için zencirlerin tekrar çözülmesini emretti.

Suçlu, sorguya çekilirken, suikastleri neticesinde canlarına kıydığı zavallıların adları anıldıkça, ayağa kalkarak başını eğiyor ve hatıralarını selâmlıyordu.

"Kaplan sütü"

Matuska hayatını anlatmağa devam etti:

— Bir gün kendim şarap yapmağa tasarladım ve yaptığım şaraba «Kaplan sütü» adını verdim. Yaptığım şarapları doldurduğum şişelerin üstüne «Kaplan sütü» etiketini yapıtıyorum ve bununla bir çok alıcılar bulacağımı sanıyordum, reklâmlara da kuvvet verdim. Öteden beriden birçok müracaatlar karşısında kaldım.

Halbuki elimdeki şaraplar azdı. Bununla beraber, elimdeki şarabı, şişelere doldurarak istiyenlere gönderdim. Alıcılar, şaraplarını beğenmediler, ve bana gerisin geriye gönderdiler. Bunun için bu işten vazgeçmeğe mecbur kaldım.

Fakat aklım, fikrim hep şimendiferde idi. Gece ve gündüz, hep bunu düşünüyordum, şimendifer kazalarının önüne geçecek bir avadanlık (alet) bulmak istiyordum. Aylarca çalıştıktan ve kafa patlattıktan sonra böyle bir makine buldum. Makinemi, çantama yerleştirdikten sonra Parise gittim. Halbuki Fransız demiryol kumpanyaları müdürleri, beni yanlarına bile uğratmadılar. Eli boş olarak yurduma döndüm.

Nasıl emir almış?

Köylü yurttaşlarım bana büyük bir ziyafet çektiler. Çünkü beni büyük bir adam sanıyorlardı. İhtiyar şaraplardan çıkarıyordum, odama dönerek karyolama uzanacağı zaman, eski arkadaşım Leoya orada buldum. Bana dik dik bakıyordu. Kendisinden ne istediğini sor-

Musiki inkılâbı

Şimdiye kadar bine yakın halk türküsü toplandı

Yusuf Ziya bey, armonize edilecek şarkılar hakkında ne diyor?

Ankara yüksek müteahhim mektebi muallimleri yeni musikinin Türkiyede yayılması için programlar yapmağa başlamışlardır. Ankaradan aldığımız habere göre; bu muallimler arasında Avrupa konservatuvarlarında tahsil görmüş gençler, Anadolu halk türkülerini armonize ederek kültür bakanlığı, (maarif vekâleti) vasıtasile yazacaklardır.

Bu münasebetle İstanbul belediyesi konservatuvarı müdürü Yusuf Ziya beyin de yeni musiki etrafında fikirlerini öğrenmeği faydalı bulduk. Yusuf Ziya bey kendisiyle görüşen bir muharririmize diyor ki:

«— Halk türkülerini armonize etmek işi oldukça mühimdir. Fakat bu işte en ziyade gözönünde tutulması lâzım gelen bir nokta varsa o da armonize edilmiş türkülerini kontrol etmeden yapmaktır. Kanaatime göre; armonize işi ilk zamanlarda bazı karışıklıklara sebebiyet verecektir.

Bugün bir türkü şu şekilde armonize edilmiş ise, gene aynı Türkünün bir başkası tarafından başka türlü armonize edileceğine asla şüphe etmemelidir. Bunun için armonizeyi serbes bırakmak icap eder. Armonize edilmiş halk türkülerini bir elden geçirmek, yani bu işi idare edecek bürodan, teşkilâtta geçirmek ve bu mütehassıs heyetin muvafık bulunduğu halk türküsünden başkasının armonizesine müsaade etmemek lâzımdır.»

— Konservatuvarın evvelce Anadolu seyahatinde toplamış olduğu halk türkülerinden istifade edilecek midir?

«— Evet seyahatte 800-1000 e yakın halk türküsü toplanmıştır. Konservatuvardan bazı arkadaşlar bu türkülerini garp musikisi tekniği esasını gözönünde tutarak armonize etmişlerdir.

— Milli şarkılarımız için istifade edilecek musiki aletleri hangileridir?

«— Milli musiki alâti bağlama, saz, tambur ve sairedir. Ut, keman, kanun ve saire bize sonradan iltihak etmiş musiki aletleridir. Meselâ: Ut katiyen bizden değildir, Araplarındır. Şark musiki aletleri içinde belki de üç-

dum. Bana dedi ki:

«— Matuska! Sen anlı sanlı bir adam olmalısın, bütün acun (dünya) seni tanımalı, yeryüzünü titretmelisin. Adın, asırlarca müddet anılmalıdır. Bunun için trenleri havaya uçuracak, kimseyi esirgemeyeceksin. Sen de Troçkinin başladığı yerden başlamalısın. Yurdunun hâkimi olmazdan evvel Troçki de trenler havaya uçuruyordu.

Ben Leoya dedim ki:

— Troçki komünisttir.

Leo bana şu cevabı verdi:

— Sen de hiristiyan komünist fırkasını kuracaksın.

Leoya sordum:

— İşe komünist fırkasını kurmaktan mı, yoksa trenleri havaya uçurmaktan mı başlayacağım?

O, bana şu cevabı verdi:

— İkisinden de işe başlayacak-

Konservatuvar müdürü Yusuf Ziya bey

yüz sene evvel tambur, kemençe, nay vardı. Bunlar da milli musiki aletlerimizden sayılırlar.»

— Garp musiki tekniği esas ile armonize edilmiş bir halk türküsünü hangi musiki aletlerle çalmak icap edecektir?

«— Burada iş iki noktaya ayrılır: Nay, kemençe, saz, bağlama ve saire ile armonize edilmiş bir halk türküsü çalındığı gibi orkestra ile de çalınabilir. Tabii orkestrada keman, piyano gibi şeyler vardır ve bunlar garp musiki alâtidir. Garp musiki tekniği esasile armonize edilecek halk türkülerini, milli marşlar, şarkılar da bu orkestrada çalınabilir ve bizde de çoktanberi bu suretle çalınmaktadır.

Biraktığımız alaturkaya gelince; garp musiki tekniği esasile armonize edilmiş türküler, şarkılar, marşlar alaturka takımlarda çalınmazdı. Çünkü garp musikisinde armonize edilecek bir türkü, şarkı, marş her ne ise bunun; ya kemana, ya piyanoya ve yahut başka alâta göre notası değişir.

İnhisar idaresi tütün alıyor

Tütün inhisar idaresi İzmir ve havalisinde tütün almağa devam ediyor. İdare tütün alırken piyasadaki tütün fiyatlarının düşmesini gözönünde tutmaktadır. Tütün mübayaası hakkında alâkadarlara gelen malumat neticesi şimdiki halde iyi bir derecededir.

sın. Sen oldukça açıkgozsün.

Hiristiyan komünist fırkasına merkez olacak bir yer kiralamak için Budapeşteye gittim.

Reis:
— Fakat zabita, senin kurmak istediğin fırkanın merkezini bulamadı.

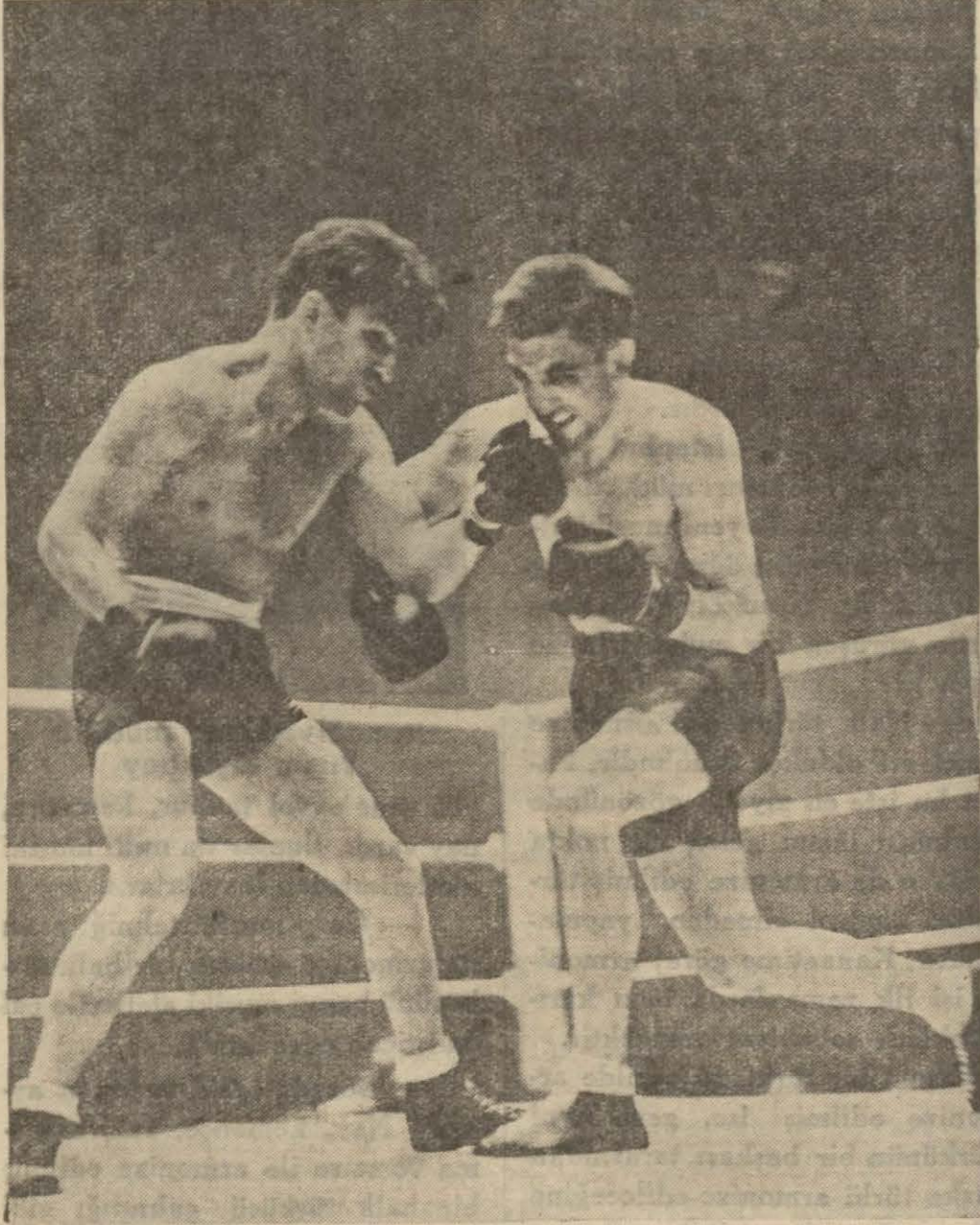
Bunun üzerine Matuska göğsünün derinliklerinden gelen bir homurtu ile sarsıldı, parmakları gerildi, sonra dedi ki:

— Söylediğimin doğru olduğunu sanıyorum. Bununla beraber, bundan emin değilim. Fakat benim için hakikat ile rüya arasında bir fark yoktur. Şayet bana havaya uçurduğum trenleri, rüyamda gördüğümü söyleselerdi bunganacak idim.

Budapeşte mahkemesi bu garipten kıyıcının muhakemesine devam ediyor.

Yaratan antrenörler Bize öyleleri ne zaman gelecek?

Büyük bir şampiyon olduğu yeni belli olan Fransız boksörü Humery meşhur Lokatellinin sağ yumruğunu çenesine yediği halde hücum ederken görülüyor

İyi antrenör eserinden belli olur. Herkesin ideal antrenör olmayacağı, hattâ bazı milletlerin antrenörlük yapmak için yaratılmadıkları bir çok tecrübeler göstermiştir. Derin görüşlü, tahlili bir zekâyâ malik, hisli ve duygulu antrenörler eline geçen en kabiliyetsiz insanların bile neler yaptığını da her zaman Avrupa gazetelerinde okuyoruz.

Mücadele sporlarında Fransızlar dünyanın en iyi antrenörlerini yetiştiriyorlar. Amerikalılar ise atletizm mütehassıslarıyla âleme şöhret salmışlardır. Büyük muharebeden sonra memleketlerinde hayatları darlaşan milletlerin, Amerikan otomobil fabrikaları gibi, antrenörler imal etmekte olduklarını pek yakın tecrübelerimizle biliyoruz. Bir zamanlar millî takımın antrenörlüğünü yapan Tut Bella, ismini söylemek istemediğim, terzi çıraklığından futbol antrenörlüğüne çıkan karışık bir Macar ve nihayet hâlâ İstanbul hudutları içinde çalışan «gene ismini yazmak istemediğim» diğer bir antrenör, kontrolü güç antrenörlük mesleğini kendi vatanları haricinde geçim vasıtası yapan nümunelerdendirler.

İyi antrenörün olduğu gibi, kötüsünün de çalıştığı insanlar üstünde yaptığı tesirler sonradan çıktığı için, buraya ihracat eşyası gibi gelmiş ve sonradan nasıl başımızdan savuşmuş olan kötü antrenörlerin zararlarını hareketlerinden sonra anlamıştık. Hâlâ çalışanların da bırakacakları berbat tesirlerden kurtulmak üzere kim bilir kaç seneler uğraşacağız!..

Şu baştaki bir kaç satırı yazmamın sebep olan şey; son zamanda Fransaya yeni, beynelmilel iki şampiyon kazandıran bir antrenörün yarattığı boksördür. Buna yarattığı diyorum. Çünkü hakika-

ten mevcut olmayan bir şey ortaya koymuştur.

Antrenörün yaptığı işi kısaca anlatayım:

Fransızların müsait yaradılışlı boksörlerinden bir Humery vardı. Bu gencin birinci sınıf şampiyon olması için her şeyi yerinde olduğu halde çenesi zayıftı. Güzel başladığı, kazanmak üzere bulunduğu maçların beklenmeyen bir saniyesinde çenesine yediği bir yumrukla yere yuvarlanıp bir daha kalkamıyordu. Böyle boksörlere «Soue» derler. Ve onlardan bir hayır ummazlar... Fransız antrenörlerinden biri bu çenesi turşu kavanozu kadar nazik olan boksörü yanına aldı. Bir sene çalıştırdı. Bir seneden sonra geçende Lokatelli gibi dünya hafif siklet şampiyonu ayarında adedilen bir boksörle çarpıştırdı. Ve herkesin şaşkın gözleri önünde bir de galibiyet kazandırdı.

Maçtan sonra gazeteciler antrenörün fikrini sordular. Nasıl olur? Bunun çenesi hiç yumruğa dayanmazdı. Yeni çene mi taktırdınız? dediler.

Mevcut olmadığı zannedilen bir boksörü yaratan o antrenör meseleyi şöyle anlattı:

Herkes Hümerynin çenesini zayıf zannedirdi. Halbuki ben tetkik etmişim. O gencin çenesinden ziyade dövüşme tarzı bozuktu. Fazla atılan vuruştuğu için daima hasmının yumrukları üstüne düşerek yediği yumrukların şiddeti iki misline çıkıyordu. Ben yalnız bu tarafını düzelterek şu umulmadık neticeyi aldım.

Dünya şampiyonluğunu kazanan meşhur Kriki de on beş sene sönük bir kosör olarak yaşadıkdan sonra iyi bir antrenörün eline düştüğü sene cihan şampiyonluğunu kazanmıştı.

Meşhur Karpantiye de antrenörlerin zorla meydana getirdiği

Bugün yapılacak lig maçları

Istanbul üç sahasında bugün oynanacak lig maçları, İstanbul futbol heyetinin aşağıdaki tebliği ile şöyle tesbit edilmiştir:

Istanbul futbol heyetinden:
16/11/934 cuma günü yapılacak maçlar:

1 — Taksim stadında: Saha komiseri Necmi bey.

Galatasaray - Süleymaniye genç takımları saat 10 hakem Kadri bey.

Galatasaray - Süleymaniye B. takımları saat 11,15 hakem İsmail Rifki bey.

Topkapı - Kasımpaşa 1 inci takımları saat 13 hakem Suphi bey.

Galatasaray - Süleymaniye 1 inci takımları saat 14,45 hakem Basri bey.

Yan hakemleri Bahaeddin ve Ekrem beyler.

2 — Beşiktaş (Şeref) stadında: Saha komiseri Kemal bey.

Beşiktaş - Beykoz B. takımları saat 11 hakem Ahmet bey.

Eyüp - Anadolu 1 inci takımları saat 12,45 hakem Şazi bey.

Yan hakemleri Nihat ve İbrahim beyler.

3 — Fenerbahçe stadında: Saha komiseri Nüzhet bey.

A — Büyük sahada:
Fenerbahçe - Vefa B. takımları saat 10 hakem Nuri bey.

Altınordu - Hilâl 1 inci takımları saat 11,45 hakem Saim Turgut bey.

Fenerbahçe - Vefa 1 inci takımları saat 15 hakem Kemal Halim bey.

B — Küçük sahada:
Fenerbahçe - Vefa genç takımları saat 12 hakem Zarif bey.

Olimpiyatta futbol

1936 senesinde Berlinde yapılacak olimpiyatlarda futbolun bulunmasını arzu eden Alman olimpiyat komitesi hazırladıkları projenin tatbik edilip edilemeyeceğinde mütereddit bulunuyor. Bir çok milletler atletlerle iştirak edecekleri halde futbol takımlarını göndermek hususunda henüz bir karar vermiş bulunmuyorlar.

Profesyonel tenisçiler

Profesyonelliği kabul etmiş tenisçilerden bir çoğu amatör kalmış şampiyonlara karşı gazetelerle hücumla başlamışlardır. Profesyonel tenisçiler amatör denilen şampiyonların profesyonellerden daha fazla menfaat temin ettiklerini yazıyorlar.

bir şampiyon nümunesiydi.

Fransızların en genç ve istidatlı atleti Roşar, fena nasihatçilerin ve kötü antrenörlerin elinde bir zamanlar kavrulmak üzere idi. İyi idmanlıların idaresine girdikten sonra beynelmilel bir şöhret oldu.

Böyle misallerin daha yüzlerceini hatırlatabiliriz. Bu son Hümery vakası bana şimdiye kadar gelip geçen kötü antrenörlerin haberimiz olmadan mahvettikleri istidatları ve hâlâ çalışanların ise bir türlü meydana çıkaramıyacakları yüksek yaradılışları acı acı düşündürdü.

Ne hikmettir! İyisi gelir, hiç beğenmeyiz. Buradan gider, dünyanın her köşesinde burada aldığı aylıktan daha fazlasını kazanır.

Berbatları gelir, çocuklarımızın bütün kabiliyetini kara sülükler gibi bilgisizliklerle sümürürler, onları senelerce besler ve muhafaza ederiz.

Şunlardan bir iyisine çatığımız zaman bir kaç sene muhafaza etmek te bizde de henüz keşfedilmemiş beş on şampiyon görsek...
Eşref Şefik

NIKÂHSIZLAR

Yazan: Selâmi İzzet

Zehra her kadeh kaldırdıkça: «aşkıma!» diyor, göz bebeklerinde ahlâksızlık arzuları kıvılcımlanıyordu. Tekin başına gelenleri düşünmek bile istese muvaffak olamazdı, çünkü Zehra düşünmeğe vakit bırakmıyordu, esasen Tekin de kendini, sele kapılmış bir saman çöpü gibi, zevk ve neşe kasırgasına kaptırmıştı. Hiç bir hatırıya takılmak istemiyordu.

Gece yarısından çok sonra döndüler. Tekin gene evine uğramak istedi. Zehra güldü:

— İstersen git, fakat ben yuvanın boş olduğuna eminim.

— Neden eminsin?

— Çünkü ikiniz de bekliyorsunuz. Arıyanın mağlûp olacağını o da senin kadar biliyor ve bekliyor. Amma merak etme karın mağlûp olacak. Fakat daha şimdi değil. Biraz daha bekle. Ne kadar çok beklersen o kadar hayırlı olur.

— Bu gece de yalnızım demek, seni nerede bulayım?

— İstersen eve gideyim, istersen bara girip bekliyeyim.

Sumer eğer gelmemişse. Tekin sabaha kadar barın gürültülü zevki içinde sarhoş olmaktan haz duyacaktır.

Otomobile fabrikaya gitti. Sumer gelmemişti. Aynı boşluk, aynı felâket havası, aynı zindan... Ne mektup, ne haber... Tekin merak etmiyor, hiddet ediyordu. Nihayet canına tak mî dedirtmek istiyorlardı? İstedikleri sabrın tükenmesi miydi? Neydi arzuları?.. Gidecek, önlerinde diz çökecek, ağlayıp yalvaracak, af mı diliyecekti? Hayır, Zehranın sözünü dinliyecek, bunu yapmıyacaktı.

Zehranın ilk sözü:

— Ne haber? oldu.

Bu sual değildi, küstahlığının, tahmininin muvaffakiyeti idi.

— Ne yalan söyleyeyim, çok sevindim.

— Ben de.

Zehra masasında oturan iki kadını gösterdi:

— Bu hanımlar da bir gece bizimle eğlenecekler. Mehmet Ali bey hepimizi davet etti.

— Mehmet Ali bey mi?

Tekin aklına böyle bir isim geliyordu. Mehmet Ali bey bar ve çalgılı gazinoların müdavimi idi. Hanende Jalenin dostu olduğunu söylüyorlardı. Bir kaç kere görmüştü, fakat tanışmıyordu.

Zehra devam etti:

— Senin de beraber olmanı rica etti. Kalırsın değil mi? Madem ki karın da yok...

Gülüyordu. Fakat birdenbire sustu...

Tekin birdenbire uykusundan uyanan bir adama benzemişti... Fabrikaya gitmekten ne çıkardı? Eve gidip bakmalıydı.

— Ben kalamam. Her halde gelmişlerdir.

— Eve mi gidiyorsun?

— Evet.

— Ben burada yalnız mı kalacağım?

— Eğer geldilerse yalnız kalacaksın...

Bir taraftan da seviniyordu. Serbestti. Zehra ile istediği gibi, istediği yerde buluşuyordu. İste-

diği gibi rahat rahat eğleniyordu.

Eviden çıkarken mırıldandı:

— Sumere kızmamalıyım, bilâkis ona teşekkür etmeliyim.

Gayri ihtiyarı karşı kaldırıma geçti, karanlık pencereye baktı.. Bu metrük evin içinde ne bir ses vardı, ne bir nefes... Zehra doğruyu söylemişti: Yuva boştu. Tekin ürperdi. İçine ölüm endişesi düştü.

— Adam sen de, dedi, haber çıkmaması iyiliğe delâlettir... Hem ne yapayım, evimi bırakıp kaçan ben değilim ya...

Otomobile atladı, bara gitti.

Mehmet Ali bey, çalgılı gazinolarda tanıdığı ne kadar hanende ve sazende varsa hepsini toplamıştı. Kocaman bir masa olmuşlardı.

Zehra sevinçten deli oluyor ve arada bir Tekine:

— Ben sana demedim mi?.. di-yordu.

Tekini Mehmet Ali beye takdim etti. El sıkıştılar. Mehmet Ali bey Tekinin lâubali bir tavırla omuzunu tuttu:

— Biz eskidenberi tanışırız beyefendi. Kayınpederinizin eski bir dostuyum. Dügününüzde bulunamadım, çünkü İstanbulda degildim. Ulvi bey ne âlemde?

Tekin biraz irkildi:

— İyidir, dedi.

— Yaman adamdır. Kurnazdır.

Dünyada da kendinden başka kimseyi ne sever, ne düşünür... Onu eğlenceye de alıstıramadım. Sobasının başından kımıldamaz. Bize tuhaf görünür amma, belki de onun hakkı vardır. Göreceksiniz bizim hepimizi gömecek.

Mehmet Ali bey kalın bir kahkaha savurdu. Tekinle, sanki kırk yıllık dostmuşlar, eskidenberi çapkınlık âlemlerinde beraber eğlenmişler gibi konuşuyordu:

— Tebrik ederim, Zehra harikulâde bir kadın. Ben o tipten kendi hesabıma hoşlanmam amma, doğrusu güzel kadın...

Akordu bozuk bir sesle sözünü besteledi:

Güzelsin sevdiğim, güzelsin güzel...

Jaleyi gösterdi:

— İşte benim kadını... Yumuk yumuk bir kız. Neşeli, şuh..

Amma namuslu mu namuslu... Beni enayi yerine koydular. Anası peşimizden ayrılmaz. Sacayak gibi bir şeyiz. Anası bana evlâdım diyor, kızı da babasıymışım gibi muamele ediyor.

Kaba kaba gülüyordu:

— Amma bu böyle devam etmeyecektir. Mehmet Ali işini bilir...

Tekin, Mehmet Alinin elinden kurtulmak için fırsat gözlüyor, onu dinlemekten ziyade, mütemadiyen Zehraya bakıyordu.

Zehra kendinden geçmiş bir halde, yanındaki habesi kızile konuşuyor, bazan kulaktan kulağa fısıldaşıyorlardı.

Nihayet Zehra haykırdı:

— Otursanıza yahu!..

Oturdular. Tekin Zehranın, Mehmet Ali bey Jalenin yanına oturdu.

Tekin, Zehraya ilk âşık olduğu geceyi düşündü. Artık aklından boş kalan yuvası geçmiyordu...
(Arkası var)

TÜRKİYE ZİRAAT BANKASI

İMAR
MULUSU
İSTANBUL

**PARA
BIRIKTİREN
RAHAT-EDER**

Türkiye İş Bankası

Cam ve Şişe Fabrikası Müdürlüğünden :

Paşabahçesinde inşa edilmekte bulunan şişe ve cam fabrikasında çalışmak üzere aşağıda gösterilen evsafı haiz 14 efendi ustabaşı ve usta namzeti olarak staj yapmak üzere 2 ilâ 3 ay müddetle Avrupaya gönderilecektir.

- 1 — Türk olmak, 25 yaşından aşağı olmamak.
- 2 — Sanayi veya buna mümasil mektep mezunu ve fabrikalarda çalışmış olmak.
- 3 — Askerlik hizmetini bitirmiş olmak.
- 4 — Tahsiline ve bulunduğu hizmetlere ve hayatına ait kendi el yazısı ile tercümei hali (Lisan bilip bilmediği).
- 5 — Tahsiline ve çalıştığı fabrikalardaki hizmetine ait şahadetname veyahut bunların müsaddak birer sureti.
- 6 — Hasta olmadığına dair tam vücutlu bir hastane tarafından verilmiş sıhhat raporu.
- 7 — Hakkında kimlerden malûmat alınabileceği.
- 8 — Talipler Paşabahçe cam ve Şişe fabrikasında gösterilecek vazifelerde çalışacaklarına dair taahhütname ve kefaletname vereceklerdir.
- 9 — Yukardaki maddelerle tesbit olunan evsafı haiz talipler arasında tahriri ve şifahi imtihan yapılacaktır. Lisan bilenler tercih edilir.
- 10 — İmtihan 2 Kânunuevvel 934 Pazar günü saat 15 te İstanbul İş hanında Cam Fabrikası müdüriyetinde yapılacaktır. Fazla tafsilât için bu adrese müracaat edilmesi.

(4547)

Şark Demiryolları EDİRNE İÇİN UCUZ SEYAHAT

25 İkinci Teşrin 1934 tarihinde Edirnenin Kurtuluş bayramı münasebetile yapılacak olan büyük merasime, İstanbul ve civar halkının da iştirak edebilmelerini kolaylaştırmak maksadile, Şark Demiryolları İdaresi tarafından Edirneye 24 İkinci Teşrin tarihinde fevkalâde tenzilâtli bir seyahat tertip edilmiştir.

24/11/1934 tarih Cumartesi günü İstanbuldan saat 8,45 te hareket edecek olan 106 No. trene ilâve edilecek hususi yolcu arabalarile bu seyahat temin edilecek ve o gün Edirneye gidecek yolculara gidiş ve geliş olarak aşağıda gösterilen FEVKALÂDE TENRİLÂTLI biletler verilecektir.

İstanbul ve mevakifi mütecaviresi dahil istasyonlarla Ispartakule, Hadımköy, Çatalca, Kabakça ve Sinekliden Edirne için gidis ve geliş :

1 nci mevki	8,—	Lira
2 nci	6,—	"
3 ncü	4,—	"

Çerkesköy, Çorlu, Muratlı, Seyitler, Lüleburgazdan Edirneye gidis ve geliş :

1 nci mevki	6,—	Lira
2 nci	4,50	"
3 ncü	3,—	"

Kırklareli, Kavaklı Taşığı, Babaeski, Alpullu, Pehlivan köy ve Uzunköprüden Edirneye gidis ve geliş :

1 nci mevki	4,—	Lira
2 nci	3,—	"
3 ncü	2,—	"

Yukarıda gösterilen işbu fiatlar gidis ve geliş ücretleriyle bilimum vergileri ihtiva etmekte olup tam bilete tabi büyük yaşta olanlara tatbik edilecektir.

4 yaşından 10 yaşına kadar olan çocuklara 106/107 ve 322/323 trenlere satılan alelade tenzilâtli çocuk biletleri verilecektir.

Bu tenzilâtli biletler azimette, 24 İkinci Teşrin 934 tarihinde 106 ve 322 trenlerde muteberdir. Avdette 25 İkinci Teşrin tarihinden 30 İkinci Teşrin dahil tarihine kadar Semplon sùra't treni hariç umum trenlerde muteberdir. Biletlerin avdet kısımlarının Edirneden hareketten evvel yolcuların gişeye ibraz ederek, kaydettirmeleri menfaatleri iktizasındadır.

Tenzilâtli biletler 22 İkinci Teşrin tarihinden itibaren Şark Demiryolları istasyonlarının gişelerinde satılmağa başlanacaktır.

İstanbul, 15 İkinci Teşrin 1934
MÜDİRİYET

Nafia Vekâletinden:

5/11/1934 tarihinde kapalı zarf usulü ile yapılan münakasa netisinde verilen fiatlar haddi lâyıkında görülmediğinden 4 üncü parti Afyon - Antalya hattı için 175,000 adet normal ve 1365 adet makas kayın travers pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlık 20/11/1934 tarihine müsadif salı günü saat 15 de Vekâlet müsteşarlık makamında yapılacaktır. Taliplerin 7915 liralık muvakkat teminatlarının mal sandığına yatırıldığına dair olan makbuz veya nümunesine uygun Banka kefalet mektubu "Teminatı muvakkate için çek kabul edilmiz." Ticaret odası vesikasile birlikte aynı gün ve saatte komisyonda bulunmaları lâzımdır. Talipler bu husustaki şartnameleri 15 lira mukabilinde Ankarada vekalet malzeme müdürlüğünden alabilirler. (7709)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

(20/25) ebadında (3,000,000) üç milyon adet mantar satın alınacaktır. Taliplerin şartname ve nümuneleri gördükten sonra pazarlığa iştirak etmek üzere (% 7,5) teminat akçelerile beraber (3/12/1934) pazartesi günü saat (14) de Cibaliye levazım ve müba-yaat şubesine müracaatları. (7805)

Çölde kaybolanlar

Çoban Yıldızı

ile yollarını bulurlar
ve hedeflerine vasil
olurlar

**İŞ BANKASI
kumbarası**

da işlerin bilenenlerin

Çoban Yıldızı

dır. Sıkıntılı günlerde
imdada koşan, yol
gösteren odur.

Nafia Vekâletinden:

Ankarada Yenişehirde Vekâlet binasında teslim şartile 250 ton yerli Kadıköy kok kömürü kapalı zarf usulü ile münakasaya konulmuştur. Münakasa 1/12/1934 tarihine müsadif cumartesi günü saat 15 te Vekâlet Malzeme Müdürlüğünde yapılacaktır. Taliplerin tekliflerini ticaret odası vesikası ve 600 liralık muvakkat teminatlarının Mal Sandığına yatırıldığına dair olan makbuz veya banka kefalet mektubu ile birlikte aynı gün ve saatten evvel Komisyon Riyasetine vermeleri lâzımdır. Teminat çek olarak kabul edilmez.

Bu hususa ait şartnameleri parasız olarak Malzeme Müdürlüğünden alabilirler. (7594)

İstanbul Sıhhi Müesseseler Satılma Komisyonu Reisliğinden:

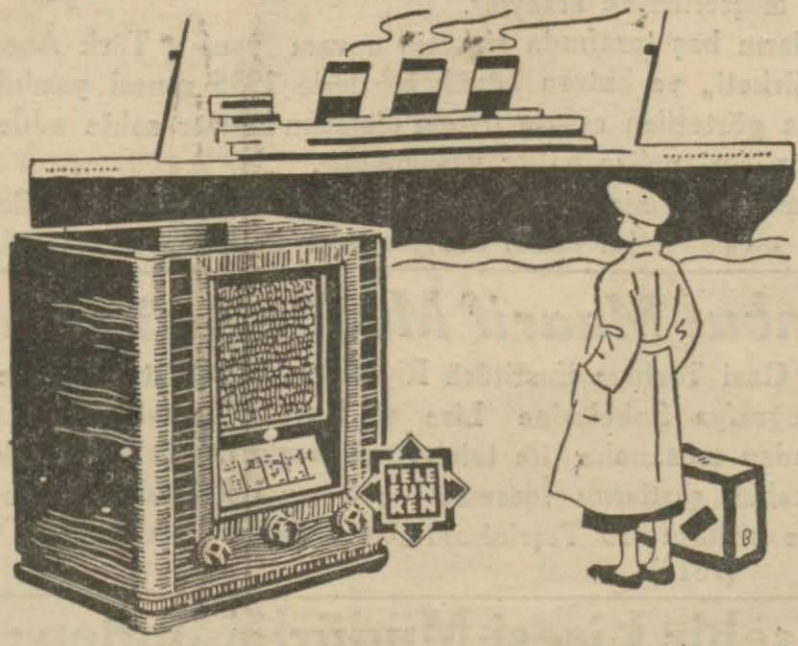
Heybeliada sanatoryomunun mayıs 935 sonuna kadar ihtiyacı olan 1000 damacana iyi su 20/11/1934 salı günü saat 14 te pazarlıkla ihale edilecektir. İsteklilerin müracaatları. (7714)

VESİKA ve BONO

Mübadiil bonosu ve yurtluk ocaklık vesikası, tahviller, mazbata vesair vesikalari alır satar. Satmak istemiyenlere emlak ve arazi alır, hükümet borçlarını kapatır. Balıkpazarı, Maksudiye Han No. 85. Uğurlu zade Derviş. T. 23397. (4679)

İstanbul Asliye 3 üncü Hukuk Mahkemesinden: Eleni hanımın vekilli avukat Hüsnü bey tarafından kocası Sotiri Forsos Ef. aleyhine açılan boşanma davası mumalleyihın giyabında ıera ve bu hususta şuhut dahi istima kılınarak dava hüküm derecesine gelmiş olduğundan usulün 406 cı maddesine tevfiikan intaç edilmek üzere muhakeme 10/12/1934 pazartesi saat 18,30 a talik edilmiştir. Beş günde itiraz etmekle beraber blzzat veya bilvekalâ gelmediği takdirde giyabında intaç edileceği ilan olunur.

Dünyayı dolaşmak için.. Yükücü masrafa ne hacet!

Kısa, orta ve uzun dalgalı neşriyatı ayağınıza kadar getiren 1935 modeli yeni

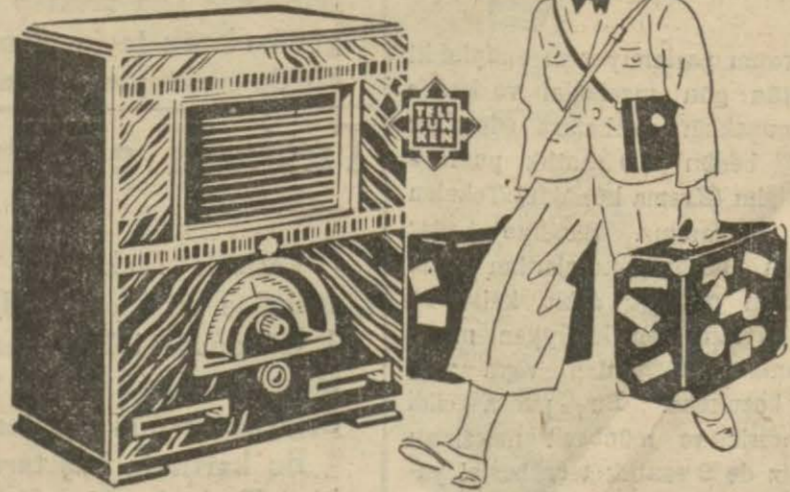
TELEFUNKEN

sayesinde dünyanın en belli başlı bütün istasyonlarını harikulade bir surette dinlemek kabildir. Neşriyatının pürüzsüzlüğü, ahengi, bütün inceliği ile nakletmek hususundaki kabiliyeti, en müşkilpesentleri bile hayrette bırakmaktadır.

TELEFUNKEN

Gramfon veya radyo ile başınız hoş değil ise yeni TELEFUNKEN radyolarını dinleyiniz. Fikrinizi herhalde değiştireceksiniz. Galatada Bourla Biraderler ve güre-kâsi müessesesini ziyaret ediniz ve hususî salonunda bu emsalsiz radyoları görünüz.

Hayran kalacaksınız.

ALGOPAN

CEVAT

Madenî kutular içinde, başve diş ağrıları, nezle ve romatizma sancuları için çok faydalı ve pek müsekkin olan (Algopan Cevat) vardır.
1 lik 7,5 - 6 hk 40 - 12 lik 75 kuruştur.

GIBBS

Hanımefendiler!
GIBBS pudrasını bir kere tecrübe ediniz.
Başka hiçbir pudra kullanmazsınız.

GÜZELLİK PUDRASI

8

Hanımefendiler!
Kış geldi
KURK
Mantolarınızı
Yine eskisi gibi se-kiz taksitle ve ke-faletsiz olarak Ma-hmutpaşa Kırkçu hanında:
Y. BEYKO
ticarethanesinden tedarik ediniz.
Telefon: 21685

Terki ticaret

sebeble
BULUNMAZ FIRSAT

Beyoğlu, İstiklal caddesi 428 No. lu

SAMARİTEN

nam "bebelere mahsus eşya pazarı", unvanı ticarisi tahtındaki mağaza yakında kapana-cağından çocuklarımızı ucuz fiyatla giydirmek fırsatını kaçırmayınız. (4837)

Hasan Özlü Unları

Vitamin
Kalori
Gıda
Kuvvet
Kudret
Kan
Can
Hayat
Sıhhat
Neş'e
Nefaset

Arpa	özÜ
Yulaf	özÜ
irmik	özÜ
Türlü	özÜ
Pirinç	özÜ
Çavdar	özÜ
Nişasta	özÜ
Patates	özÜ
Mercimek	özÜ
Beyaz Mısır	özÜ

Çocuklarınıza yediriniz. İstediklerini ve sevdiklerini biktırmıyarak değiştire değiştire yediriniz. Vitamini ve kalorisi çok olan bu mükemmel özlü unlarla yavrularınız neşeli, sıhhatli, tombul, kanlı, canlı olurlar. Çabuk büyürler, çabuk diş çıkarırlar, kemikleri kuvvetlenir, ishal olmazlar. **HASAN ÖZLÜ UNLARI İLE YAPILAN MAHALLEBİ ve ÇORBALARIN ve tatlıların ve pürelerin ve yemeklerin lezzetine payan olmaz. Hasan Ecza deposu. Taklitlerinden sakınınız. Hasan markasına dikkat.**

Sancı hissettiğinizde

Kendinize bu suali sorunuz:

Bir uzunuz, bir yere çarptığı veya burkulduğu anda hemen sevkî tabii ile o yeri uvmaya başlıyorsunuz. **Acaba niçin böyle yaptığınızı biliyor musunuz?** Bunun manasını pek az kimseler bilir. O yeri uvarken kanın tehacümüne ve bu suretle sancılanan mahallin etrafına fazla hararet tevildine sebep olursunuz. Fakat, **DAİMİ** bir tedavi temin için o yeri yalnız uvmak kifayet etmez, hattâ bir mayı ile bile kâfi değil. Çünkü, tebâhür eder. Mayiler harareti temadi ettirmezler. Ancak daimi bir tesir tahtında idame edilebilir. **Allcock** usulünü tatbik ediniz: Ağrı yan mahalle delikli bir **Allcock** yakısı koyunuz. İstirabınız hararet tesirile derhal sükûn bulur. **Allcock** yakısı arzu ettiğiniz kadar zaman cilt üzerinde bulundurabilirsiniz. Hattâ işinizden geri kalmaya bile lüzum yoktur. Siz, işinizle meğul iken **Allcock** yakısı da sizin için çalışır. Hararet tevilit etmeleri itibarile **Allcock** yakıları bel ağrıları, romatizma, nevrâlji, adale sertliği, böbrek sancuları ve soğuk algınlığını teskin ve tedavi eder. Bütün eczanelerde **40** kuruşa satılır.

MÜHİM: Taklitlerinden sakınmak için Kartal markalı ve kırmızı dairili **ALLCOCK** yakılarını musirren isteyiniz.

Beşiktaş icra dairesinden:

Mahcuz olup paraya çevrilmesi kararlaştırılan Üç adet mavi kadife koltuk ve bir adet cevizi renkte beş gözlü dolap ve bir adet sarı renkte kezaalık bir dolap ve bir etrafı sarı ve beyaz çiçekli halı seccadesi ve bir adet çim soba ve bir adet aynalı portmanto ve bir adet yazıhane ve bir adet tahta masa ve bir tahta dolap ve bir adet kütüphane ve dokuz adet beyaz bir kişilik karyola ve 10 adet aynalı dolap ve sairinin dellaliye ve ihale pul resimleri müşterisine ait olmak üzere 25/11/934 tarihine tesadüf eden pazar günü saat 10 dan 12 ye kadar Beşiktaşta Yıldız Şemsülmekeş mektebi önünde satılacağından talip oluların o gün ve saatte hazır bulunacak olan memuruna müracaatları ilâ olunur.

Istanbul asliye mahkemesi üçüncü hukuk dairesinden:

Kasımpaşada oturan Zekiye hanım tarafından kocası Abdülkadir Cemalettin Ef. aleyhine açtığı boşanma davasında mumaileyin ikametgâhının meçhul bulunmasına binaen 10 gün zarfında cevap vermek üzere dava arzuhânnın ilânen tebliğine karar verilmiş olmakla işbu ilân tarihinin 10 gün içinde cevap vermesi lüzumu tebliğ makamına kaim olmak üzere 934/254 numaralı dosya ile ilân olunur.

Istanbul Ticaret ve Sanayi Odası

Meclis Azasının

Yeni intihabı

Oda Meclisi Azasının müddeti 1934 senesi sonunda biteceğinden yeni intihap yapılacaktır. Birinci derecede intihap:

17 Birinci Kânun 1934 Pazartesi

günü saat 14 te başlayarak o gün 17 ye kadar devam edecek ve ertesi Salı günü yine 14 ten başlayarak saat on yedide bitecektir. Odalar nizamnamesinin 26 ıncı maddesi mucibince birinci derecede intihap hakkını haiz olanlar bu intihapta rey vereceklerinden alâkadarların sicil defterlerlerinde isimlerinin mevcut olup olmadığına dair icap eden tetkikatı oda sicil şubesine müracaatla yapabilecekleri ve bu hususta bir itirazları vaki olursa 17 İkinci Teşrin 934 Cumartesi gününden itibaren 22 İkinci Teşrin 934 Perşembe günü saat 17 ye kadar intihap heyetine hitaben verecekleri itiraznameyi odaya tevdi edebilecekleri beyan ve ilân olunur. 7789

Marmara Üssübahrî Kumandanlığı Satınalma Komisyonu Reisliğinden: 48000 kilo yaş sebze

Deniz efradı ihtiyacı için kapalı zarf usulüyle 13 İkinci Teşrin 934 Salı günü ihalesi ilân edilen 48000 kilo yaş sebze için teklif edilen fiatlar haddi itidaldadır görülmediğinden 21 İkinci Teşrin 934 Çarşamba günü saat 14 te alenî münakaşa suretiyle ihale edilecektir. Taliplerin yevmi mezkûrda Üssübahrî Satınalma komisyonuna müracaatları. (7807)

Sahibi: Necmeddin Sadık

Umumi neşriyat müdürü: Erâis Tahain Akşam Matbaası

Türk Maarif Cemiyetinin Büyük Eşya Piyangosu

Çekiş tarihi 14 Kânunuevvel 934, bir bilet 1 Lira

ikramiye kıymeti 23000 Liradır

	adet	3000	liralık	10	adet	100	liralık
1		2000		20		50	
1	"	1000		50	"	20	"
2	"	750		100	"	10	"
2	"	500		1000	"	5	"
4	"	200		4700	"	1	"

Biletler her yerde satılmaktadır. "5644."

İstanbul Millî Emlâk Müdürlüğünden:

Muhammen kıymeti

		Lira	K.
Bostancı: Vükelâ caddesi eski 82, 70, 71 yeni 10 No.lu arsa	514	50	
Yeşilköy: Şevketiye Eskidi sokak eski 50 ,, 11 ,, hane	1296		
Sekbanbaşı: Yakupağa Lâleli sokak eski 12-12 mükerrer yeni 14-16 numaralı iki dükkânın 40/120 hissesi	528		
Bakırköy: Cevizlik Yenişöl sokak eski 135 yeni 7 numaralı hanenin 2/12 hissesi.	99		
" : Yenimahalle Paçacı ve üçüncü sokaklar eski 31 yeni 5 numaralı hanenin 2/5 hissesi.	108		
" : Cevizlik Paçacı sokak eski 2 yeni 4, 6 numaralı hanenin 2/5 hissesi.	367	20	
Aksaray: Çakırağa Tekke sokağı eski 39 numaralı arsa	63	75	
" : Kâtipkasım Langa bostanları Orta sokak eski 33 No. lu arsa.	52	50	
" : Kâtipkasım Yalı sokak eski 146 yeni 169 numaralı Arsa.	18	75	
" : " " " " 176 " 134 " arsa	78		
Kemerhatun: Yenişehir Turşucu,, " 7 " 9 " "	15		
" : " Şişhane " " 8511A41 " 29 " "	36		
" : " Rıza paşa " " 19 " 29 " "	15		
" : " Mumcu " " 30 " 38 " "	18	75	
" : " Demirhane " " 16 " 16 " Hane			
" : " ve keklik hissesi	70	13	
" : " Şirket " " 31 " 35 " Arsa	15		
" : " Mumcu ve " " 7 " 13,23 " İki arsa	27	38	
" : " turşucu			
" : Hüseyinağa Şirket " " 8 " 8 " "	11	25	

Yukarıda yazılı emval 25/11/934 pazar günü saat on dörtte peşin para ve açık arttırma ile satılacaktır. Taliplerin yüzde yedi buçuk peş akcelerile yevmi mezkûrda müracaatları. "F., (7445)